

О К Р Ъ Ж Е Н С Ъ Д - К Ъ Р Д Ж А Л И

Д О К Л А Д

ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНА И ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОКРЪЖЕН СЪД – КЪРДЖАЛИ И НА РАЙОННИТЕ СЪДИЛИЩА ОТ СЪДЕБНИЯ РАЙОН ПРЕЗ 2009 ГОД.

Дейността на Окръжен съд – Кърджали и районните съдилища от Кърджалийския съдебен район през отчетната 2009 година е осъществявана съгласно изискванията на ЗСВ, разпоредбите на Правилника за администрацията в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища /отм./ и Правилника за администрацията в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища - нов, издаден от Висшия съдебен съвет /обн. ДВ бр.66/18.08.2009 год./, както и в съответствие с цялостната конституционна, законова и подзаконова нормативна уредба.

I. ПЪРВОИНСТАНЦИОННИ ПРОИЗВОДСТВА

1. Брой дела за разглеждане през 2009 год.

1.1. Брой дела за разглеждане в Окръжен съд – Кърджали през 2009 год.

Подлежащи на разглеждане първоинстанционни дела в Окръжен съд – Кърджали през 2009 год. са 319 бр., от които несвършени от предходен

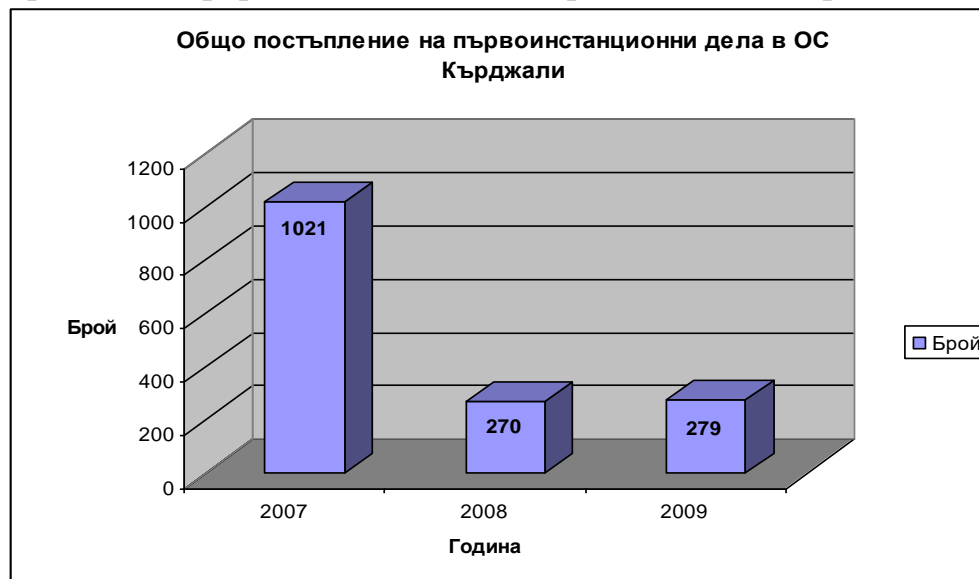
период – 40 бр., или 12.54 %; и новообразувани дела – 279 бр., или 87.46 %. Посочените дела се разпределят по видове, както следва:

Окръжен съд - Първоинстанционни дела за разглеждане

Вид дело	Общо за разглеждане [бр]	В. т.ч. несвършени от предходен период		в.т.ч. новообразувани	
		Брой	% от общия брой	Брой	% от общия брой
Граждански дела /без търговски и административни/	122	25	20,49%	97	79,51%
Търговски дела	33	6	18,18%	27	81,82%
Наказателни дела	142	5	3,52%	137	96,48%
Фирмени дела	18	0	0,00%	18	100,00%
Административни дела	4	4	100,00%	0	00,00%
Общо:	319	40	12,54%	279	87,46%

Общото постъпление на първоинстанционни дела от всички видове в **Окръжен съд – Кърджали** през 2009 год. – наказателни, граждански, търговски, административни и фирмени, през отчетния период се разкрива от таблица “Отчет за работата на Окръжен съд – Кърджали за 12 месеца на 2009 год.” – Приложение № 1 към настоящият доклад, представляваща неразделна част от него.

Постъплението и динамиката на първоинстанционните дела в Окръжен съд – Кърджали за последните три години /вкл. 2008 год. и 2007 год./, общо и по видове – наказателни, граждански /в т.ч. и търговски/, административни и фирмени, може да се проследи по диаграмите:

Сравнителният анализ на постъпилите и новообразувани дела в Окръжен съд – Кърджали показва, че е налице тенденция на запазване на ръста на общото постъпление на първоинстанционни дела през 2009 год., в сравнение с предходният отчетен период. Така, през 2009 год. в съда са постъпили и са били образувани общо 279 бр. първоинстанционни дела от всички видове, при 270 бр. дела през 2008 год., и 1 021 бр. дела през 2007 год. Постъплението на отделните видове дела бележи известно различие. Така, наблюдава се леко увеличение в постъплението на първоинстанционни граждански дела /без търговските и административните/, при частните граждански дела и частните наказателни дела, докато при търговските, фирмените, първоинстанционните наказателни дела и разпитите е налице намаление.

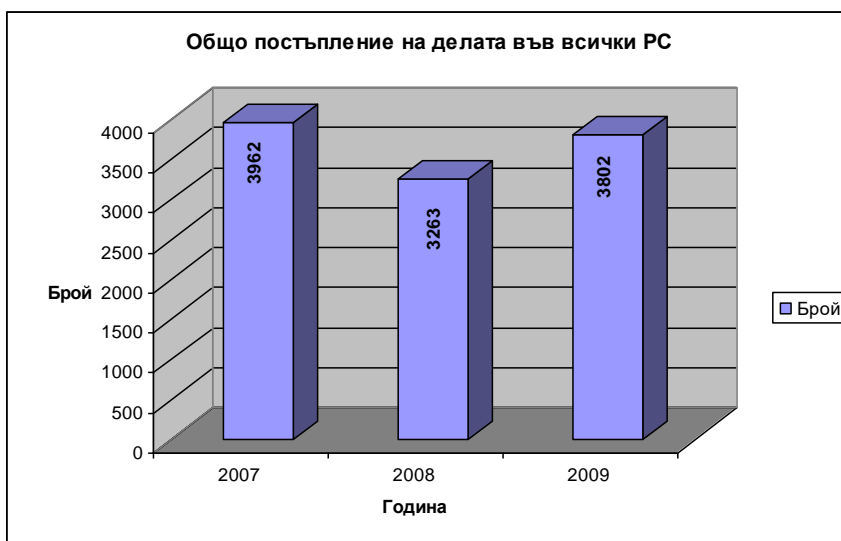
1.2 Брой дела за разглеждане в районните съдилища от съдебния район през 2009 год.

Общият брой подлежащи на разглеждане първоинстанционни дела в районните съдилища от Кърджалийския съдебен район през 2009 год. е 4 221 бр., от които несвършени от предходен период – 419 бр., или 9.93 %; и новообразувани дела – 3 802 бр., или 90.07 %. Посочените дела се разпределят по видове, както следва:

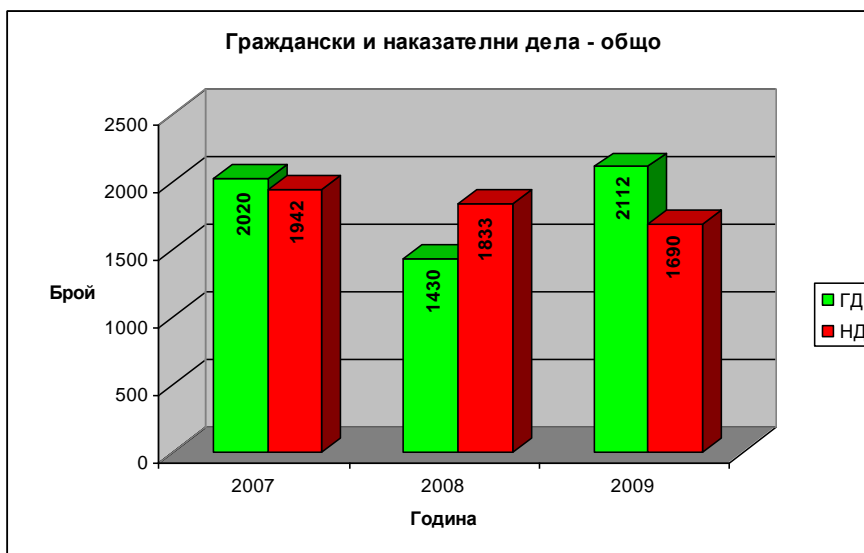
Районни съдилища - Първоинстанционни дела за разглеждане

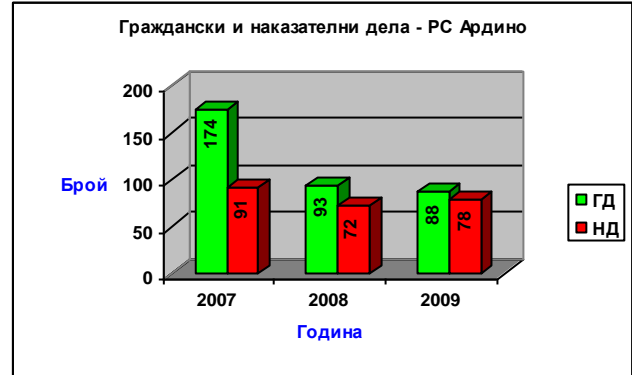
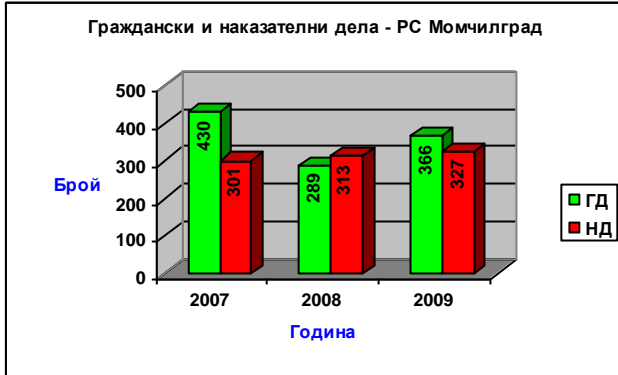
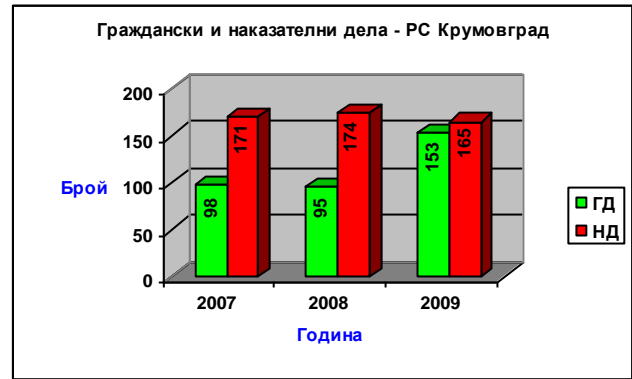
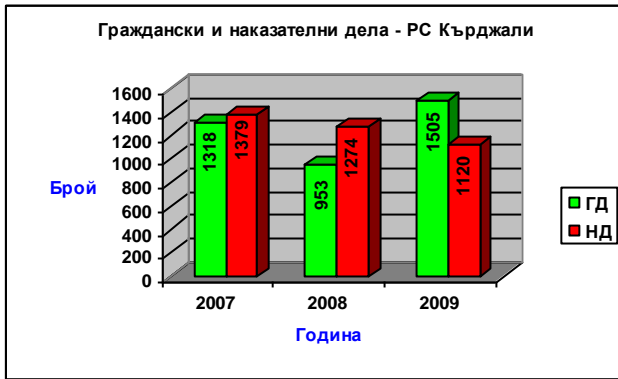
Вид дело	Общо за разглеждане [бр]	в. т.ч. несвършени от предходен период		в.т.ч. новообразувани	
		Брой	% от общия брой	брой	% от общия брой
Граждански дела	2 394	282	11,78%	2 112	88,22%
Наказателни дела	1 827	137	7,50%	1 690	92,50%
Общо:	4 221	419	9,93%	3 802	90,07%

Що се отнася до общото постъпление на първоинстанционни граждански и наказателни дела **в районните съдилища** от Кърджалийския съдебен район през 2009 год., то от изложените по-горе данни е видно, че през настоящият отчетен период в съдилищата са постъпили и са били образувани общо 3 802 бр. дела от всички видове, докато през 2008 год. постъплението е възлизало на 3 263 бр. дела, а през 2007 год. – 3 962 бр., т.е. може да се направи извода, че е налице значително увеличение в общото постъпление на делата в районните съдилища на съдебния район в сравнение с предходния отчетен период. Общото постъпление на делата във всички районни съдилища – наказателни и граждански /без нотариалните дела/, през отчетния период се разкрива от таблица “Отчет за работата на Районен съд – Обобщен за всички РС от Кърджалийския съдебен район за 12 месеца на 2009 год.” – Приложение № 3 към настоящият доклад, представляваща неразделна част от него. Общото постъпление и динамиката на делата от всички видове в районните съдилища от Кърджалийския съдебен район за последните три години /вкл. 2008 год. и 2007 год./, може да се проследи по диаграмата:

Сравнителният анализ показва, че през отчетния период е преодоляна наблюдаваната през последните години в районните съдилища от Кърджалийския съдебен район тенденция на намаляване на общото постъпление на граждански дела /без нотариалните/, като е налице значително увеличение в постъплението на този вид дела - 2 112 бр. през 2009 год., 1 430 бр. през 2008 год., и 2 020 бр. през 2007 год. Посоченото увеличение в постъплението на граждански дела се дължи най-вече на рязкото нарастване на постъплението на заповедни производства по чл. 410 и чл. 417 от ГПК – общо 983 бр. през 2009 год., при 414 бр. през 2008 год.; докато при другите видове граждански дела е налице запазване на ръста на постъпление, в сравнение с предходните отчетни периоди. Запазена е, обаче, тенденцията на намаление в общото постъпление на наказателни дела – 1 690 бр. през 2009 год., при 1 833 бр. през 2008 год. и 1 942 бр. през 2007 год. Посоченото намаление се дължи най-вече на намалението в постъплението на наказателни дела от частен характер, дела по чл.78а от НК, частни наказателни дела и разпити; докато в постъплението на наказателни дела от общ характер и административнонаказателни дела е налице неголямо увеличение. В отделните районни съдилища от съдебния район посочените тенденции се проявяват по различен начин: ръста на постъпление на наказателни дела, макар и малък, е запазен в РС – Момчилград и РС – Ардино /където е налице незначително увеличение/, а в РС – Кърджали и РС – Крумовград е налице намаление в постъплението на наказателни дела; докато при гражданските дела постъплението е увеличено в РС – Кърджали, РС – Момчилград и РС – Крумовград, като най-съществено е същото в РС – Кърджали, а в РС - Ардино е налице незначително намаление. Постъплението на делата по видове – граждански и наказателни, вкл. и разпитите, общо за съдебния район и в отделните районни съдилища през последните три години, в т.ч. и през отчетния период, е видно от следните диаграми:

2. Брой свършени /решени/ първоинстанционни дела

От подлежащите на разглеждане дела в **Окръжен съд – Кърджали**, през отчетния период са свършени общо 275 бр. първоинстанционни дела, като относителният дял на свършените дела спрямо наличните за разглеждане дела възлиза на 86.21 %; а в края на отчетния период са останали несвършени общо 44 бр. дела, което представлява 13.79 % от всички налични дела за разглеждане. От свършените дела, в 3-месечен срок е приключило разглеждането общо на 242 бр. дела, или средно 88.00 %. Посочените дела се разпределят по видове, както следва:

Окръжен съд - Свършени първоинстанционни дела

Вид дело	Общ брой свършени дела		От свършените - в тримесечен срок		Останали несвършени в края на отчетния период	
	брой	% от общия брой дела за разгл.	брой	% от свършените дела	брой	% от общия брой дела за разгл.
Граждански дела /без търговски и административни/	93	76,23%	69	74,19%	29	23,77%
Търговски дела	23	69,70%	21	91,30%	10	30,30%
Наказателни дела	138	97,18%	134	97,10%	4	2,82%
Фирмени дела	18	100,00%	18	100,00%	0	0,00%
Административни дела	3	75,00%	0	00,00%	1	25,00%
Общо:	275	86,21%	242	88,00%	44	13,79%

Сравнителният анализ на свършените през 2009 год. първоинстанционни дела от Окръжен съд – Кърджали показва запазване на нивото на свършване на делата в сравнение с предходния отчетен период – 275 бр., при свършени 280 бр. през 2008 год. Разгледани по видове дела, данните показват, че в сравнение с 2008 год. е налице увеличение при свършените първоинстанционни граждански дела /без административни и търговски/, частни граждански и частни наказателни дела; докато при търговските дела, фирмените дела, първоинстанционни наказателни дела от общ характер и разпитите е налице намаление на свършването на делата спрямо предходния отчетен период, дължащо се най-вече на намалението в постъплението на посочените видове дела. Същевременно, броят на свършените през отчетния период първоинстанционни дела е незначително по-малък от новообразуваните през 2009 год. такива в Окръжния съд, като към 31.12.2009 год. е налице малко увеличение на останалите несвършени в края на отчетния период първоинстанционни дела – общо 44 бр., спрямо тези в края на 2008 год. – общо 40 бр. Броят на свършените първоинстанционни граждански /вкл. търговските и административните/ и наказателни дела, както и фирмени дела /за регистрация на сдружения с нестопанска цел и фондации, респ. промени в регистрацията на такива/, по видове и общо, от всеки съдия от Окръжният съд, е показан в таблица – Приложение № 2 към настоящия доклад, представляваща неразделна част от същия. Следва да се отбележи, че в сравнение с предходния отчетен период, значително е подобрен процента на свършване на първоинстанционните търговски дела в 3-месечен срок – 91.30 %, при 46.34 % свършени в 3-месечен срок търговски дела през 2008 год. Що се отнася до липсата на свършени административни дела в инструктивния 3-месечен срок от образуването им, то същата се дължи на обстоятелството, че останалите несвършени такива дела към началото на отчетния период са били спрени още през 2007 год. до решаването с влязъл в сила съдебен акт на други висящи административни и граждански дела.

Следва да се посочи, че от останалите в Окръжен съд – Кърджали несвършени първоинстанционни граждански дела /вкл. търговските и административните/, общо 6 бр. са със срок на разглеждане повече от 1 година, от които 3 бр. – от 1 до 3 години, 1 бр. - от 3 до 5 години, и 2 бр. – над 5 години. От останалите несвършени наказателни първоинстанционни дела – общо 4 бр. /всички Н.о.х.дела/, 1 бр. е в срок на разглеждане до 3 месеца от образуването му, 1 бр. е в срок от 6 месеца до 1 година, и 2 бр. са в срок над 1 година. Едното от последните е с голяма сложност от фактическа и правна страна – длъжностно присвояване по чл. 203 от НК, наложило назначаването на няколко допълнителни експертизи, както и наложителен разпит на множество свидетели и вещи лица, които не са от съдебния район на гр.Кърджали; а по другото неколкократно са изготвяни и изпращани за изпълнение международни съдебни поръчки за призоваване на свидетели и

пострадал от престъплението до Република Гърция, което е наложило трикратно насрочване и отлагане на делото за срок от не по-малък от 5 месеца след образуването му. От изложеното е видно, че забавата при решаване на посочените дела се дължи на обективни причини. От друга страна, няма свършени първоинстанционни дела в Кърджалийския окръжен съд, съдебните актове по които да са изготвени след законовите и инструктивни срокове, с което да са били засегнати права на страни по делата.

През 2009 год. **районните съдилища** от Кърджалийския съдебен район са свършили общо 3 783 бр. първоинстанционни дела от всички видове, като относителният дял на свършените дела спрямо наличните за разглеждане дела възлиза на 89.62 %; а в края на отчетния период са останали несвършени общо 438 бр. дела, което представлява 10.38 % от всички налични дела за разглеждане в съдилищата. От свършените дела, в 3-месечен срок е приключило разглеждането общо на 3 345 бр. дела, или средно 88.42 %. Посочените дела се разпределят по видове, както следва:

Районни съдилища - Общо свършени дела

Вид дело	Общ брой свършени дела		От свършените – в тримесечен срок		Останали несвършени в края на отчетния период	
	Брой	% от общия брой дела за разгл.	брой	% от свършените дела	брой	% от общия брой дела за разгл.
Граждански дела	2 121	88,60%	1 824	86,00%	273	11,40%
Наказателни дела	1 662	90,97%	1 521	91,52%	165	9,03%
Общо:	3 783	89,62%	3 345	88,42%	438	10,38%

Тези данни сочат, че са свършени по-малък брой дела от постъпилите в районните съдилища през годината, като към 31.12.2009 год. е увеличен броя на останалите несвършени дела – от 419 бр. в края на 2008 год., на 438 бр. в края на 2009 год. /т.е. с 19 бр./, което е пренебрежим брой в сравнение с общия брой дела за разглеждане през отчетния период от районните съдилища, който не дава възможност да се направят изводи относно наличието на негативната тенденция по отношение на този показател. Същевременно следва да се отбележи, че в процентно изражение е налице увеличение на свършените дела спрямо общия брой дела за разглеждане през отчетния период в сравнение с предходния отчетен такъв – свършени са общо 89.62 % от делата за разглеждане през 2009 год., при 88.43 % през 2008 год., респ. намалял е относителният дял на останалите несвършени дела спрямо

общия брой дела за разглеждане в края на отчетния период, в сравнение с края на 2008 год. – 10.38 % в края 2009 год. спрямо 11.57 % към 31.12.2008 год.

Следва да се посочи, че от останалите в районните съдилища от Кърджалийския съдебен район несвършени граждански дела, общо 24 бр. са със срок на разглеждане повече от 1 година, от които 22 бр. – от 1 до 3 години, 1 бр. – от 3 до 5 години и 1 бр. над 5 години. По отношение на несвършените наказателни дела – общо 74 бр. /без административнонаказателните и частните наказателни дела дела/, със срок на разглеждане до 3 месеца от първоначалното образуване на делото са 54 бр.; от 3 до 6 месеца – 14 бр.; от 6 месеца до 1 година – 2 бр.; и над 1 година – 4 бр. Председателите на районните съдилища не са изложили данни в годишните си отчетни доклади относно причините за забавеното им разглеждане, вкл. и за гражданските дела, поради което в настоящият доклад не могат да се направят обобщени изводи в тази връзка. От друга страна, не се сочат в годишните доклади на районните съдилища свършени първоинстанционни дела, съдебните актове по които да са изготвени след изтичане на законовите и инструктивни срокове, с което да са били засегнати права на страни по делата.

2.1. Брой на решенията първоинстанционни дела по същество – анализ по видове.

През 2009 год. в **Окръжен съд – Кърджали** по същество са свършени общо 228 бр. първоинстанционни дела, които по видове се разпределят, както следва:

- граждански дела /без търговските и административните/ - 64 бр.;
- търговски дела – 15 бр.;
- административни дела - 1 бр.;
- фирмени дела - 18 бр.;
- наказателни дела – 130 бр.;

През същият период в **районните съдилища** от Кърджалийският съдебен район по същество са свършени общо 3 232 бр. дела, които по видове се разпределят, както следва:

- граждански дела - 1 886 бр.;
- наказателни дела – 1 346 бр.;

2.2. Брой на прекратените дела – причини

Прекратени през 2009 год. в **Окръжен съд – Кърджали** първоинстанционни дела общо са 47 бр. дела, от които граждански /без административните и търговските дела/ - 29 бр.; търговски – 8 бр.; административни – 2 бр.; наказателни – 8 бр.; и фирмени – няма.

От прекратените 29 граждански дела /вкл. и първоинстанционни ч.гр.дела/, 8 бр. са прекратени поради недопустимост на предявеният иск; 1 бр. е прекратено поради неподведомственост на спора и изпратено на друг несъдебен орган; по 3 бр. дела производството е прекратено поради отказ или оттегляне на иска; 10 бр. са прекратени и изпратени на други съдилища по подсъдност и 7 бр. дела са прекратени поради неотстраняване на допуснати в исковата молба нередовности в дадения от съда срок. Аналогични са причините за прекратяване и на 8 бр. търговски дела: 2 бр. са прекратени поради оттегляне или отказ от иска; 2 бр. поради недопустимост на иска; 2 бр. дела са прекратени и изпратени по подсъдност на друг съд; 1 бр. е прекратено поради неподведомственост на спора и изпратено на друг несъдебен орган; по 1 бр. производството по делото е било прекратено поради неотстраняване на допуснати в исковата молба нередовности в дадения от съда срок. Прекратените общо 2 бр. административни дела са прекратени поради оттегляне на жалбата. Що се отнася до прекратените 8 бр. наказателни дела, от тях прекратени Н.о.х.дела са 7 бр. и 1 бр. е частно наказателно дело. Всички 7 бр. наказателни дела от общ характер са прекратени поради сключване на споразумения между защитника на обвиняемия/подсъдимия и прокурора за решаване на делото по реда на чл.381 и сл. от НПК, и одобряването им от съда; а частното наказателно дело е прекратено и изпратено по подсъдност на друг съд.

Прекратени през 2009 год. **в районните съдилища** от Кърджалийския съдебен район са общо 551 бр. дела, от които: 235 бр. граждански дела и 316 бр. наказателни дела.

Сочените от районните съдилища в годишните им отчетни доклади причини за прекратяване на гражданските дела се свеждат най-често до: оттегляне или отказ от иска; сключване на спогодби; предявени недопустими искове; неотстраняване на нередовности в исковите молби в даден от съда срок; изпращане на дела по подсъдност на други съдилища, прекратяване на образувани частни граждански дела за изпълнение на съдебни поръчки, поради изпълнението им, неявяване на страни по бракоразводни дела и т.н. Що се отнася до прекратяването на наказателните дела, то установява се от годишните отчетни доклади на съдилищата, че от прекратените общо 316 бр. такива дела през отчетния период, 152 бр. наказателни общ характер дела са прекратени поради сключване на споразумения между обвиняемия /респ.подсъдимия/ и прокурора по реда на чл. 381 – чл. 384 от НПК, одобрени от съда; върнати за доразследване на съответната районна прокуратура са общо 19 бр. дела; 9 бр. наказателни частен характер дела са прекратени поради постигане на спогодба между страните; а останалите дела са прекратени по други причини – оттегляне на тъжба, неявяване на тъжител, даване на съгласие за доброволно лечение, изпращане на дела по подсъдност, изтичане на давност, недопустимост на жалба, изпълнени съдебни поръчки,

отводи и изпращане на ВКС на Република България за определяне на друг равен по степен съд за разглеждане на дела, неявяване на свидетел или обвиняем при насрочени разпити и др.

3. Брой обжалвани и протестирани дела, резултати от въззивната и касационната проверка, изводи

През 2009 год. са обжалвани общо 58 бр. първоинстанционни дела на Окръжен съд – Кърджали. По видове дела, същите се разпределят, както следва: обжалвани граждански дела /без административните и търговските дела/ - 35 бр.; търговски дела – 11 бр.; административни дела – 1 бр.; и първоинстанционни наказателни дела – общо 11 бр., от които Н.о.х.дела – 7 бр. След извършване на проверка на жалбите по посочените дела по въззивен и касационен ред, резултатите от същите са следните:

Окръжен съд – Обжалвани първоинстанционни дела, резултати

Вид дело	Общ брой обжалвани дела	Оставени в сила	Отменени изцяло	Отменени отчасти /изменени/	Обезсилени	Производството прекратено
Граждански дела /без търговски и административни/	35	14	5	-	2	-
Търговски дела	11	2	-	-	-	-
Наказателни дела в т.ч. НОХ дела	11	7	2	2	-	-
	7	3	1	2	-	-
Административни дела	1	-	-	-	-	-
Общо:	58	23	7	2	2	-

По останалите обжалвани и протестирани съдебни актове по първоинстанционни дела на Окръжният съд, към момента на изготвяне на доклада няма върнати дела от въззивната или касационната инстанция. Данни за обжалваните и протестирани дела в Окръжния съд през 2009 год., общо и по видове за всеки съдия от Окръжния съд /вкл. и обжалваните и протестирани съдебни актове по въззивни дела/, ведно с резултатите от обжалването, са отразени в таблица – Приложение № 2 към настоящия доклад, представляваща неразделна част от същия.

В районните съдилища от Кърджалийския съдебен район през 2009 год. са били обжалвани общо 418 бр.дела, от които граждански дела - 221 бр. и наказателни дела – 197 бр. Резултатите от въззивната и касационната проверка по посочените дела, отразени в годишните доклади, са следните:

Районни съдилища - Обжалвани дела, резултати

Вид дело	Общ брой обжалвани дела	Оставени в сила /потвърдени/	Отменени изцяло	Отменени отчасти /изменени/
Граждански дела	221	104	34	20
Наказателни дела	197	115	31	17
Общо:	418	219	65	37

По останалите обжалвани съдебни актове по граждански и наказателни дела, към момента на изготвяне на настоящият доклад делата не са върнати в съдилищата от въззивната или касационната инстанция.

Изложените данни показват, че качеството на правораздавателната дейност на Окръжния съд и районните съдилища от съдебния район през отчетния период е на сравнително добро ниво. Разбира се, тези данни не дават пълна представа за качеството на правораздаването, с оглед големия брой обжалвани и протестиранни дела, по които няма все още резултат от въззивна или касационна проверка. Най-общо, причините за цялостна отмяна на съдебни актове по първоинстанционни наказателни и граждански дела в съдилищата от Кърджалийския съдебен район, и постановяване на нови съдебни актове по същество от въззивната и касационната инстанция, респ. връщане на делата за ново разглеждане от друг състав на съда, се свеждат до нарушение на материалния закон или допуснати съществени процесуални нарушения при постановяване на актовете; а по една част от гражданските дела – и поради представяне на нови доказателства пред въззивната инстанция /по дела, разглеждани по реда на отменения след 01.03.2008 год. ГПК/. В тази връзка следва да се посочи, че както в Окръжния съд, така и в районните съдилища от съдебния район е въведена практиката на запознаване на всички съдии с резултатите от върнатите в съдилищата дела, с оглед установяване на допуснати грешки и нарушения при разглеждането и решаването им и недопускане на такива занапред.

4. Средна натовареност за съдебния район по видове дела – наказателни, граждански, търговски; както и спрямо общия брой дела за разглеждане и спрямо свършените дела

Средномесечната натовареност на съдиите в **Окръжен съд – Кърджали** през отчетната година по отношение на първоинстанционните дела от всички видове, спрямо общия брой дела за разглеждане, е както следва: по щат – 2.55 бр. дела, и съобразно действителна натовареност /без неотработените човекомесеци поради незаемане на щатни бройки,

продължително боледуване или ползване на неплатен отпуск/ - 2.88 бр.
Средната натовареност по видове дела се установява от следната таблица:

Вид на делата	Натовареност спрямо общ брой дела за разглеждане на един съдия по щат на база 12 месеца /бр./	Действителна натовареност спрямо общ брой дела за разглеждане на един съдия /бр./
Граждански дела, вкл. фирмени	1.12	1.26
Наказателни дела	1.14	1.28
Административни дела	0.03	0.04
Търговски дела	0.26	0.30
Общо	2.55	2.88

Посоченият показател, но спрямо свършените в Окръжния съд дела, е както следва: по щат – 2.19 бр. дела, и съобразно действителната натовареност – 2.48 бр. Средната натовареност на съдиите от Окръжния съд по видове свършени дела е видно от таблицата:

Вид на делата	Натовареност спрямо общ брой свършени дела на един съдия по щат на база 12 месеца /бр./	Действителна натовареност спрямо общ брой свършени дела на един съдия /бр./
Граждански дела, вкл. фирмени	0.89	1.00
Наказателни дела	1.10	1.24
Административни дела	0.02	0.03
Търговски дела	0.18	0.21
Общо	2.19	2.48

Средномесечната обща натовареност **на районните съдилища** от Кърджалийския съдебен район през отчетната година по отношение на първоинстанционните дела от всички видове, спрямо общия брой дела за разглеждане, е както следва: по щат – 23.45 бр. дела, и съобразно действителна натовареност /без неотработените човекомесеци поради незаемане на щатни бройки, продължително боледуване или ползване на неплатен отпуск/ – 30.15 бр. Средната натовареност по видове дела се установява от следната таблица:

Вид на делата	Натовареност спрямо общ брой дела за разглеждане на един съдия по щат на база 12 месеца /бр./	Действителна натовареност спрямо общ брой дела за разглеждане на един съдия /бр./
Граждански дела	13.30	17.10
Наказателни дела	10.15	13.05
Общо	23.45	30.15

Посоченият показател, но спрямо свършените в районните съдилища от Кърджалийския съдебен район дела, е както следва: по щат – 21.02 бр. дела, и съобразно действителната натовареност – 27.02 бр. Средната натовареност на съдиите от районните съдилища съд по видове свършени дела е видно от таблицата:

Вид на делата	Натовареност спрямо общ брой свършени дела на един съдия по щат на база 12 месеца /бр./	Действителна натовареност спрямо общ брой свършени дела на един съдия /бр./
Граждански дела	11.78	15.15
Наказателни дела	9.24	11.87
Общо	21.02	27.02

Същевременно, отделните районни съдилища от Кърджалийския съдебен район имат различна средна натовареност, както следва:

Районни съдилища – Натовареност

Районен съд	Спрямо общ брой дела за разглеждане		Спрямо брой свършени дела	
	натоваре- ност по щат	Действи- телна натоваре- ност	натоваре- ност по щат	действи- телна натоваре- ност
Районен съд - Кърджали	29,55	34,60	26,65	31,20
Районен съд - Момчилград	23,47	38,41	20,53	33,59
Районен съд - Крумовград	14,29	14,29	13,00	13,00
Районен съд - Ардино	8,17	16,33	7,25	14,50

От изложеното е видно, че най-голяма средна действителна натовареност през 2009 год. са имали съдиите в Момчилградския районен съд, следван от РС – Кърджали, а най-малка средна натовареност са имали съдиите в РС – Крумовград. Това е така, въпреки най-малката средна

натовареност по щат спрямо общия брой дела за разглеждане в РС – Ардино, тъй като в посоченият съд през целият отчетен период е работил само един съдия, а другият щат за районен съдия е останал незает през цялата 2009 год.

Сравнителният анализ на посоченият показател в съдебния район за 2009 год. и за предходния отчетен период показва, че в Окръжен съд – Кърджали е налице незначително намаление в средномесечната натовареност на работещите в съда съдии, както по отношение на общия брой първоинстанционни дела за разглеждане, така и по отношение на свършените такива дела, по щат и съобразно действителната им натовареност, дължащо се както на малкото намаление на постъпление на дела през годината, така и на увеличението на щата на съда с една щатна бройка за назначения нов председател на съда, което е довело и до увеличаване на отработените човекомесеци от съдиите. Що се отнася до районните съдилища в съдебния район на Кърджалийския окръжен съд, то следва да се посочи, че във всички районни съдилища е налице увеличение както на средната натовареност по щат по отношение на общия брой дела за разглеждане и на свършените дела; така и на средната действителна натовареност - по отношение и на двата показателя, което се дължи на общото увеличение в постъпление на делата във всички районни съдилища, в сравнение с предходния отчетен период, посочено по-горе в доклада. В тази връзка е необходимо да се посочи, че както за Окръжен съд – Кърджали, така и за районните съдилища – общо и поотделно, средната натовареност на съдиите е под средната такава за страната.

5. Средна натовареност на съдиите. Тежест на видовете разпределени и решени дела и качество на съдебните актове. Незаети места, причини.

Средната натовареност на съдиите от Окръжен съд – Кърджали и от районните съдилища от Кърджалийския съдебен район е посочена в предходната точка на настоящия доклад, поради което не е необходимо изложените констатации да бъдат преповтаряни. Що се отнася до тежестта на отделните видове дела – разпределени по съдии и решени, то следва да се посочи, че от средата на 2005 год. в Окръжния съд, а от средата на 2006 год. - и във всички районни съдилища / без РС – Ардино/, се прилага принципът на случайния избор при разпределение на делата, при което тежки за съдебния район наказателни дела /напр.умишлени убийства, грабежи, представляващи опасен рецидив и др. – за Окръжен съд; длъжностни присвоения, измами, кражби и др. – за районните съдилища/ се разпределят сравнително равномерно между съдиите от съответните съдилища в съответствие с посоченият принцип. Следва да се отбележи, че в РС – Ардино този принцип на разпределяне и решаване на делата не се спазва от 15.02.2007 год., когато вторият съдия в този съд е назначен за съдия в Административен съд –

Кърджали, при което всички дела след тази дата са разглеждани и решавани от единственият останал в съда съдия – председателя на съда Георги Милушев, респ. от командировани от председателя на Окръжния съд съдии от Окръжният съд и от други районни съдилища, поради назначаването на съдията Милушев за административен ръководител – председател на Окръжен съд – Кърджали, считано от 22.06.2009 год. и до края на отчетния период.

Незаети към края на отчетния период съдийски длъжности в съдилищата от Кърджалийския съдебен район са 3 бр. – 1 бр. в РС – Кърджали, 1 бр. в РС - Момчилград и 1 бр. в РС – Ардино. В Окръжен съд – Кърджали от началото на отчетния период е била щатната длъжност „младши съдия” при съда, като след проведен конкурс от ВСС, от 29.08.2009 год. посочената длъжност е била заета от назначения на същата младши съдия. Както бе посочено по-горе в доклада, в РС – Ардино е била вакантна длъжността „съдия в РС” през целият отчетен период, поради отказ на класираният при проведения през 2009 год. конкурс кандидат да я заеме; а в РС – Момчилград е вакантна длъжността за „съдия в РС”, която не е заета от назначения на същата длъжност кандидат при проведения през отчетния период конкурс, поради обжалване на резултатите от конкурса от друг кандидат. Към края на отчетния период е останала вакантна и една щатна длъжност за „съдия в РС” – Кърджали, поради назначаването на заемалият я съдия Сунай Осман за административен ръководител – председател на РС – Ардино, считано от 18.12.2009 год. Следва да се посочи, че въпреки сравнително невысоката средна натовареност на съдиите в РС - Момчилград и РС – Ардино, незаемането на вакантните съдийски длъжности за дълъг период от време в посочените съдилища несъмнено оказва негативно влияние върху работата на тези съдилища и върху общата натовареност на останалите съдии, респ. със заемането им през настоящата година би се подобрила работата на съдилищата. В РС – Крумовград всички магистратските длъжности са били заети през цялата година.

6. Структура на наказаната престъпност

В Окръжен съд – Кърджали през 2009 год. са били образувани и разгледани първоинстанционни наказателни от общ характер дела, по видове и брой по глави от НК, както следва:

Окръжен съд - Структура на наказаната престъпност

Престъпления по глава от НК	Дела за разглеждане			Свършени дела			Съдени лица [бр]	Осъдени лица [бр]
	Несвършени от предходен период	Новообразувани	Общ брой	Решени по същество	Прекратени			
					По споразумение по реда на чл. 381 и сл.	По други причини		
По Глава I	0	0	0	0	0	0	0	0
По Глава II	1	1	2	1	1	0	2	2
По Глава V	3	4	7	3	2	0	5	5
По Глава VI	0	1	1	0	0	0	-	-
По Глава VII	0	2	2	2	0	0	2	1
По Глава VIII	0	3	3	2	0	0	2	1
По Глава IX	0	0	0	0	0	0	0	0
По Глава IXA	0	0	0	0	0	0	0	0
По Глава X	0	0	0	0	0	0	0	0
По Глава XI	1	5	6	2	4	0	6	6
По Глава XII	0	0	0	0	0	0	0	0
По Глава XIV	0	0	0	0	0	0	0	0
Общо:	5	16	21	10	7	1	17	15

Наказателните общ характер дела, подлежащи на разглеждане от районните съдилища в Кърджалийския съдебен район – видове и брой по глави от НК, са общо, както следва:

Районни съдилища - Структура на наказаната престъпност

Престъпления по глава от НК	Дела за разглеждане			Свършени дела			Съдени лица [бр]	Осъдени лица [бр]
	Несвършени от предходен период	Новообразувани	Общ брой	Решени по същество	Прекратени			
					Споразумение по реда на чл. 381	По други причини		
По Глава II	5	40	45	23	7	5	33	29
По Глава III	1	4	5	3	1	0	5	4
По Глава IV	1	17	18	12	1	2	18	16
По Глава V	9	129	138	94	23	8	137	130
По Глава VI	3	15	18	9	7	1	31	31
По Глава VII	0	0	0	0	0	0	0	0
По Глава VIII	5	14	19	7	9	1	31	30
По Глава IX	2	19	21	3	10	2	15	15
По Глава X	2	14	16	8	7	0	27	25
По Глава XI	17	263	280	173	87	2	269	265
По Глава XII	0	0	0	0	0	0	0	0
По Глава XIV	0	0	0	0	0	0	0	0
Общо:	45	515	560	332	152	21	566	545

Видове и брой по текстове от НК за делата със значим обществен интерес

През 2009 год. в **Окръжен съд – Кърджали** и в **районните съдилища** от съдебния район не са образувани и разглеждани дела, които са определени с приетите от ВСС „Мерки за усъвършенстване организацията на работата в съдилищата и прокуратурата по делата от особен обществен интерес” като такива със значим обществен интерес – нито дела по изрично изброените в Мерките квалифицирани състави от НК, нито такива, невключени в тях, но придобили изключително значим обществен интерес.

6.1 Относителен дял на осъдителните присъди спрямо внесените прокурорски актове по видове престъпления

Относителният дял на осъдителните присъди /респ.споразумения по чл.381 и сл. от НПК, имащи последиците на влезли в сила присъди/ спрямо внесените прокурорски актове по видове престъпления през 2009 год. в **Окръжен съд – Кърджали**, е както следва:

Престъпления по глава от НК	Брой	%
По Глава II	2	100
По Глава V	5	71.43
По Глава VII	1	50
По Глава VIII	1	33.33
По Глава XI	6	100

Що се отнася до общият относителен дял на осъдителните присъди /респ.споразумения по чл.381 и сл. от НПК, имащи последиците на влезли в сила присъди/ спрямо внесените прокурорски актове по видове престъпления **в районните съдилища** от Кърджалийския съдебен район през 2009 год., то същият е, както следва:

Престъпления по глава от НК	Брой	%
По Глава II	27	60.00
По Глава III	3	60.00
По Глава IV	13	72.22
По Глава V	110	79.71
По Глава VI	16	88.89
По Глава VIII	16	84.21
По Глава IX	13	61.90
По Глава X	12	75.00
По Глава XI	260	92.86

6.2 Наказана престъпност с влезли в сила присъди и брой осъдени лица в края на отчетния период

От постановените през 2009 год. в **Окръжен съд – Кърджали** осъдителни присъди / в т.ч. и споразумения по чл.381 и сл. от НПК/ - общо 15 бр., влезли в сила са 15 бр., като по същите са осъдени общо 15 бр. лица.

Посоченият показател за **районните съдилища** от Кърджалийския съдебен район показва следните данни: общо постановени 470 бр.осъдителни присъди и споразумения по чл.381 и сл. от НПК по наказателни дела от общ характер, от които 457 бр. са влезли в сила, като по същите са осъдени 537 бр. лица.

7. Брой, конкретизация и причини за оправдателни присъди

През отчетния период в **Окръжен съд – Кърджали** са постановени 2 бр. оправдателна присъда по внесени от ОП – Кърджали обвинителни актове: една за престъпление по чл. 282 ал.2, във вр. с ал.1, във вр. с чл. 26 ал.1 от НК, и една за престъпление по чл.255 ал.1, пр.ІІ-ро, във вр. с чл. 2 ал.2 от НК. Подсъдимите са оправдани, поради несъставомерност на деянията на подсъдимите по предявените им обвинения от обективна и/или субективна страна, т.е. поради недобра работа на органите на досъдебното производство. И двете присъди са били протестирани от ОП – Кърджали и не са били влезли в сила към 31.12.2009 год., като към момента на изготвяне на настоящият доклад едната от посочените оправдателни присъди /по чл.255 ал.1, предл.ІІ-ро от НК/ е отменена от АС – Пловдив, който е постановил нова осъдителна присъда, а другото дело не е върнато в съда от въззивната или касационната инстанция.

Районните съдилища от съдебния район са постановили през 2009 год. общо 14 бр. оправдателни присъди. Посочените в годишните им отчетни доклади причини за постановяването им се свеждат най-вече до несъставомерност на деянията на подсъдимите по предявените им обвинения от обективна и/или субективна страна, липса на несъмнени доказателства за авторство на деянието, приложението на чл.9 ал.2 и др., т.е. недобра работа на органите на досъдебното производство.

II. ВЪЗЗИВНИ ПРОИЗВОДСТВА

1. Брой дела за разглеждане през 2009 год.

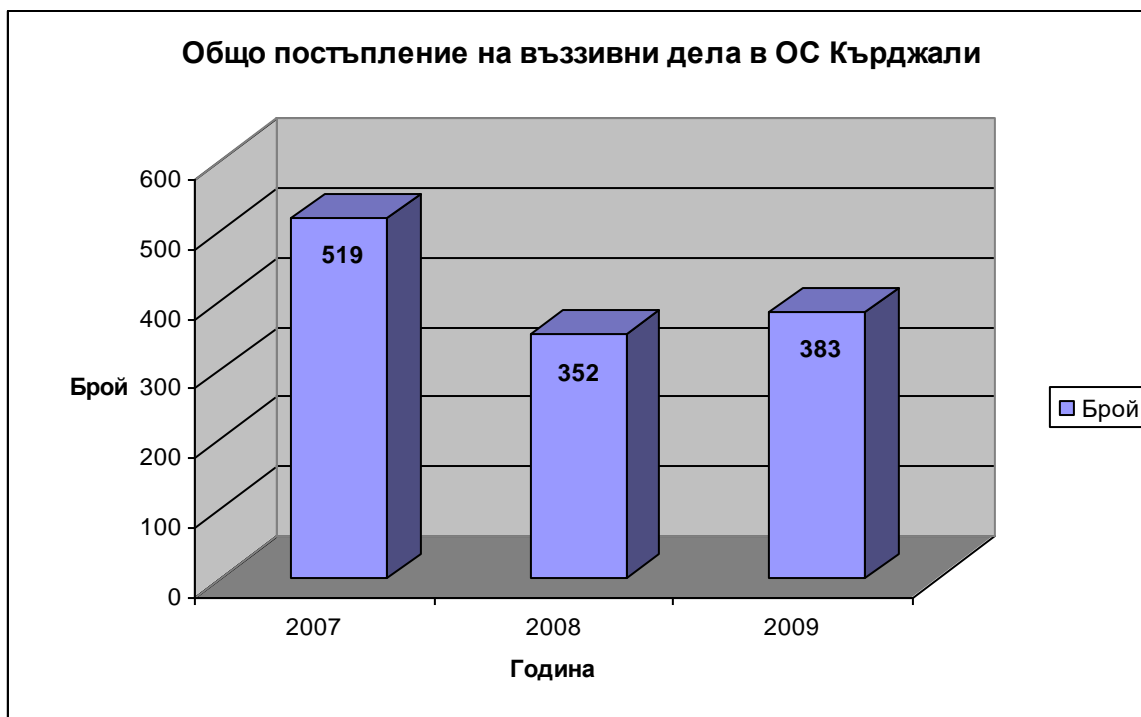
Подлежащи на разглеждане второинстанционни дела в Окръжен съд – Кърджали през 2009 год. са общо 402 бр., от които несвършени от предходен

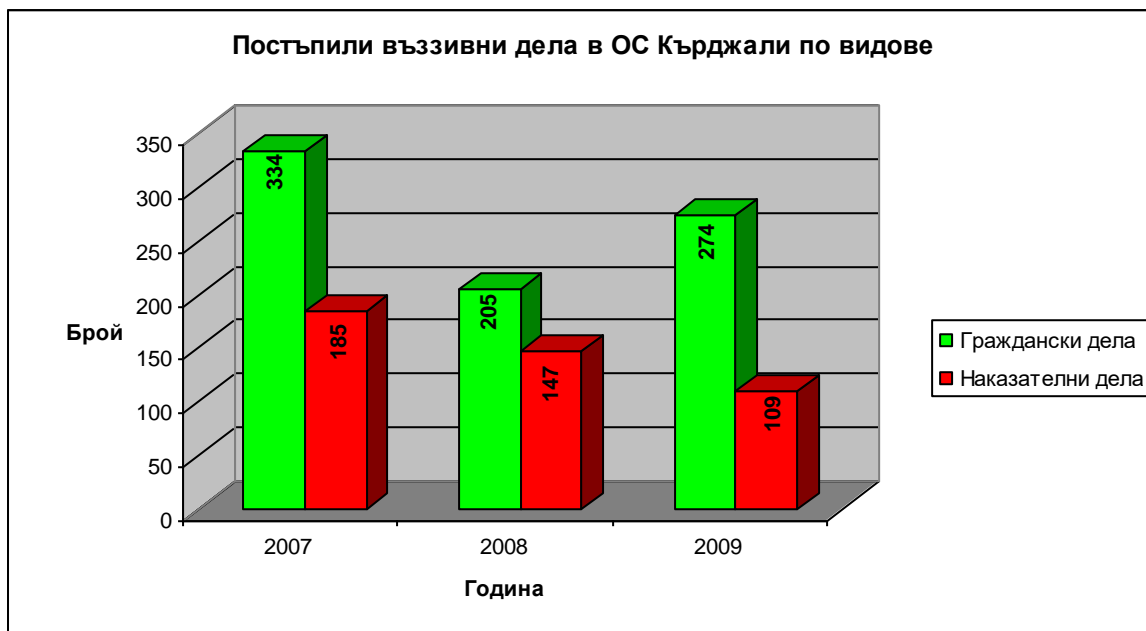
период – 19 бр., или 4.73 %; и новообразувани дела – 383 бр., или 95.27 %.
Посочените дела се разпределят по видове, както следва:

Окръжен съд - Въззивни дела за разглеждане

Вид дело	Общо за разглеждане [бр]	в. т.ч. несвършени от предходен период		в.т.ч. новообразувани	
		брой	% от общия брой	брой	% от общия брой
Граждански дела	285	11	3,86%	274	96,14%
Наказателни дела /без касационните по ЗАНН/	115	8	6,96%	107	93,04%
Касационни дела по ЗАНН	2	0	00,00%	2	100,00%
Общо:	402	19	4,73%	383	95,27%

Постъплението и динамиката на второинстанционните дела в Окръжен съд – Кърджали за последните три години /вкл. 2008 год. и 2007 год./, общо и по видове – наказателни /в т.ч. въззивни частни наказателни дела и касационни производства по ЗАНН/ и граждански / в т.ч. въззивни частни граждански дела/, може да се проследи по диаграмите:

Сравнителният анализ на постъпилите и новообразувани второинстанционни дела в Окръжен съд – Кърджали показва, че е налице неголямо увеличение на общото постъпление на въззивни дела през 2009 год., в сравнение с предходния отчетен период. Така, през 2009 год. в съда са постъпили и новообразувани общо 383 бр. второинстанционни дела от всички видове, при 352 бр. дела през 2008 год., и 519 бр. дела през 2007 год. Увеличението в общото постъпление на второинстанционни дела през отчетния период се дължи на увеличението в постъплението на въззивни граждански дела /вкл. и частни граждански/ - общо 274 бр., при 205 бр. през 2008. Същевременно, макар и неособено голямо, налице е намаление в общото постъпление на второинстанционни наказателни дела, като през отчетния период са постъпили общо 109 бр. дела /вкл. въззивни частни наказателни дела и касационни производства по ЗАНН/, докато през 2008 год. са постъпили общо 147 бр. дела, а през 2007 год. – 185 бр. Посоченото намаление в постъплението на второинстанционни наказателни дела се дължи най вече на намаление в постъплението на второинстанционни наказателни дела от общ и частен характер.

2. Брой свършени /решени/ дела в края на годината

От подлежащите на разглеждане дела в Окръжен съд – Кърджали, през отчетния период са свършени общо 377 бр. второинстанционни дела, като относителният дял на свършените дела спрямо наличните за разглеждане дела възлиза на 93.78 %; а в края на отчетния период са останали несвършени общо 25 бр. дела, което представлява 6.22 % от всички налични дела за разглеждане. От свършените дела, в 3-месечен срок е приключило

разглеждането общо на 354 бр. дела, или средно 93.90 %. Посочените дела се разпределят по видове, както следва:

Окръжен съд - Свършени въззивни дела

Вид дело	Общ брой свършени дела		От свършените - в тримесечен срок		Останали несвършени в края на отчетния период	
	Брой	% от общия брой дела за разгл.	брой	% от свършените дела	Брой	% от общия брой дела за разгл.
Граждански дела	266	93,33%	244	91,73%	19	6,67%
Наказателни дела /без касационните по ЗАНН/	109	94,78%	108	99,08%	6	5,22%
Касационни дела по ЗАНН	2	100,00%	2	100,00%	0	0,00%
Общо:	377	93,78%	354	93,90%	25	6,22%

Сравнителният анализ на свършените през 2009 год. второинстанционни дела от Окръжен съд – Кърджали от всички видове показва незначително намаление в сравнение с предходния отчетен период – 377 бр., при свършени 388 бр. през 2008 год. Разгледани по видове дела, данните показват, че в сравнение с 2008 год. е налице неголямо увеличение при свършените второинстанционни граждански дела и по-съществено такова при свършените второинстанционни частни граждански дела; докато при въззивните наказателни дела е налице намаление, а при второинстанционните частни наказателни дела и касационните производства по ЗАНН е налице запазване на ръста на свършване на делата в сравнение с предходния отчетен период. Посоченото намаление при второинстанционните наказателни дела се дължи най-вече на значителното намаление на постъплението на такива дела през отчетния период в сравнение с предходния такъв – 71 бр. постъпили през 2009 год., при 116 бр. постъпили през 2008 год. Същевременно, свършените през 2009 год. второинстанционни дела от всички видове са със 6 бр. по-малко от постъпилите и новообразувани такива през годината, като към 31.12.2009 год. броя на останалите несвършени дела е незначително увеличен спрямо несвършените дела към 31.12.2008 год. – 25 бр. към 31.12.2009 год. спрямо 19 бр. към 31.12.2008 год. Броят на свършените второинстанционни граждански /вкл. частни граждански дела/ и наказателни дела / в т.ч. частни наказателни дела и касационни производства по ЗАНН/, по видове и общо, от всеки съдия от Окръжният съд, е показан в таблица – Приложение № 2 към настоящия доклад, представляваща неразделна част от същия.

3. Брой решени дела по същество, анализ по видове и структура

От свършените през отчетния период в Окръжен съд – Кърджали второинстанционни дела от всички видове, решени по същество са общо 327 бр., и прекратени – 50 бр. Посочените дела се разпределят по видове, както следва:

Окръжен съд - Решени въззивни дела по същество

Вид дело	Общ брой свършени дела	Решени по същество	Прекратени
Граждански дела	266	219	47
Наказателни дела /без касационните по ЗАНН/	109	108	1
Касационни дела по ЗАНН	2	0	2
Общо:	377	327	50

От прекратените през 2009 год. второинстанционни дела – общо 50 бр., 38 бр. са въззивни граждански дела, 9 бр. са въззивни частни граждански дела, 1 бр. е въззивно частно наказателно дело и 2 бр. касационни производства по ЗАНН. Второинстанционните граждански дела са прекратени поради връщане на първоинстанционния съд за изпълнение на разпоредби по администриране на жалбата – 8 бр.; поради недопустимост на жалбата – 22 бр.; поради неподведомственост – 7 бр.; поради оттегляне на жалбата – 1 бр. От прекратените 9 бр. въззивни частни граждански дела, 3 бр. са изпратени за разглеждане на друг равен по степен съд; 3 бр. са прекратени поради недопустимост на жалбата и по 3 бр. производства са прекратени, като делата са върнати на първоинстанционните съдилища за произнасяне по постъпили молби. Второинстанционното частно наказателно дело е прекратено поради недопустимост на жалбата, а двете касационни производства по ЗАНН са прекратени и изпратени на Административен съд – Кърджали, по компетентност.

4. Брой на върнати дела, причини

През отчетния период от Окръжен съд – Кърджали са върнати на районните съдилища /респ. на районните прокуратури/ за ново разглеждане общо 5 бр. въззивни наказателни дела от общ характер, по които присъдите са били отменени изцяло, поради допуснати на досъдебното производство или на съдебното следствие съществени нарушения на процесуалните правила.

Отменени са съдебните актове /определения или разпореждания/ на първоинстанционните съдилища по 11 бр. въззивни частни наказателни дела, като делата са върнати на съответните съдилища или прокуратури за продължаване на съдопроизводствените действия или за ново разглеждане от друг състав на същия съд, респ. за изпълнение на указанията на съда в досъдебното производство. От свършените второинстанционни граждански дела, по 2 бр. съдебните актове на първоинстанционните съдилища са обезсилени изцяло или частично, като делата са върнати на ново разглеждане – за произнасяне по предявения иск или искане. По 17 бр. въззивни частни граждански производства, съответните актове – прекратителни определения или разпореждания за връщане на иски молби или жалби, са отменени от въззивния съд и делата са върнати на съответните районни съдилища за продължаване на производството или администриране на жалбите.

5. Брой отменителни, изменителни, брой потвърдителни решения – анализ по видове, предложения

През 2009 год. са постановени общо 327 бр. решения по същество по въззивни наказателни и граждански дела от всички видове, от които потвърдени /оставени в сила/ съдебни актове – общо 191 бр., изменителни /частична отмяна/ - общо 61 бр., и отменителни изцяло – общо 75 бр. Същите се разпределят по видове, както следва:

Окръжен съд – Отменителни, изменителни, потвърдителни решения по въззивни дела

Вид дело	Общ брой свършени дела	От тях:		
		Потвърдени	Изменени	Изцяло отменени
Граждански дела	219	126	41	52
Наказателни дела	108	65	20	23
Общо:	327	191	61	75

Резултатите от инстанционния контрол на въззивния съд, съобразно посочените по-горе данни показват, че качеството на правораздаването в районните съдилища е на сравнително добро ниво.

Брой обжалвани и протестирани въззивни производства, резултати от касационната проверка, изводи

През отчетния период са обжалвани съдебните актове по общо 101 бр. въззивни производства, от които по въззивни наказателни дела – 5 бр., и по въззивни граждански дела /в т.ч. 15 бр. въззивни частни граждански дела/ - общо 96 бр.

Резултатите от касационната проверка са следните:

- въззивни наказателни дела: оставени в сила – 2 бр., отменено и върнато за ново разглеждане – 1 бр. и отменено отчасти /изменено/ - 1 бр.;
- въззивни граждански дела: оставени в сила – 40 бр. и отменени изцяло – 2 бр.

По 55 бр. дела няма резултат от касационната инстанция към настоящият момент.

Изложените данни показват, че като цяло качеството на правораздавателната дейност на съдиите от Окръжен съд – Кърджали по второинстанционни граждански и наказателни дела е на много добро ниво. Следва да се посочи, обаче, че посочените данни не са в състояние да дадат напълно реална представа за качеството на правораздаването на съдиите в Окръжния съд, с оглед значителния брой обжалвани дела, по които няма резултат от касационната проверка към настоящият момент.

6. Средна натовареност на съдебния район по видове въззивни дела – наказателни, граждански и търговски, както и спрямо общият брой дела и спрямо свършените дела. Сравнителен анализ за две години назад.

Средномесечната натовареност на съдиите в Окръжен съд – Кърджали през отчетната година по отношение на второинстанционните дела от всички видове, спрямо общия брой дела за разглеждане, е както следва: по щат – 3.19 бр. дела, и съобразно действителната натовареност /без неотработените човекомесеци поради незаемане на щатни бройки, продължително боледуване или ползване на неплатен отпуск/ – 3.62 бр. Средната натовареност по видове дела се установява от следната таблица:

Вид на делата	Натовареност спрямо общ брой дела за разглеждане на един съдия по щат на база 12 месеца /бр./	Действителна натовареност спрямо общ брой дела за разглеждане на един съдия /бр./
Граждански дела	2.26	2.57
Наказателни дела, вкл. кас. пр-ва по ЗАНН	0.93	1.05
Общо	3.19	3.62

Посоченият показател, но спрямо свършените в Окръжния съд дела, е както следва: по щат – 2.99 бр. дела, и съобразно действителната натовареност – 3.40 бр. Средната натовареност на съдиите от Окръжния съд по видове свършени дела е видно от таблицата:

Вид на делата	Натовареност спрямо общ брой свършени дела на един съдия по щат на база 12 месеца /бр./	Натовареност спрямо общ брой свършени дела на един съдия по фактически отработени човекомесеци /бр./
Граждански дела	2.11	2.40
Наказателни дела, вкл. кас. пр-ва по ЗАНН	0.88	1.00
Общо	2.99	3.40

Сравнителният анализ на посоченият показател в съдебния район за 2009 год. и за две години назад показва, че в Окръжен съд – Кърджали е налице незначително намаление в средномесечната натовареност на работещите в съда съдии, по щат и съобразно действителната им натовареност, както по отношение на общия брой въззивни дела за разглеждане, така и по отношение на действителната им натовареност, което е обусловено от запазеното ниво на общо постъпление на второинстанционни дела през 2009 год., съчетано с увеличението на щата на съда от средата на годината с една щатна бройка за съдия и заемането на щатната длъжност за младши съдия при съда от края на м.август. Изложеното се установява от следната таблица:

Окръжен съд - Натовареност по въззивни дела

Година	Спрямо общ брой дела за разглеждане		Спрямо брой свършени дела	
	Натовареност по щат	действителна натовареност	Натовареност по щат	Действителна натовареност
2007	4,78	6,11	4,33	5,52
2008	3,39	3,77	3,23	3,59
2009	3.19	3.62	2.99	3.40

При тези данни, **общата средномесечна натовареност на съдиите в съда, вкл. първоинстанционни и второинстанционни дела от всички видове, през 2009 год.** спрямо общия брой дела за разглеждане по щат е **5.74** бр. дела, а действителната натовареност е **6.50** бр. По отношение на свършените в съда дела /първоинстанционни и второинстанционни/ от всички видове, натовареността по щат е **5.19** бр. дела, а действителната натовареност е **5.87** бр. дела. Сравнителният анализ на общата средномесечна натовареност на съдиите от Окръжния съд през 2009 и 2008 година показва следните данни:

Окръжен съд – Обща натовареност 1-ва и 2-ра инстанция

Година	Спрямо общ брой дела за разглеждане		Спрямо брой свършени дела	
	Натовареност по щат	действителна натовареност	Натовареност по щат	Действителна натовареност
2008	6,06	6,73	5,57	6,19
2009	5.74	6.50	5.19	5.87

Налага се извода, че общата средномесечна натовареност на съдиите от Окръжен съд – Кърджали - по отношение на първоинстанционни и второинстанционни дела от всички видове по щат и съобразно действителната натовареност, както спрямо общия брой дела за разглеждане, така и по отношение на свършените дела, е намаляла през отчетния период в сравнение с 2008 година, което се дължи на посочените и по-горе причини - запазеното ниво на общото постъпление на всички видове дела през 2009 год. в сравнение с 2008 год., съчетано с увеличението на щата на съда от средата на годината с една щатна бройка за съдия и заемането на щатната длъжност за младши съдия при съда от края на м.август, като същата е под средната за страната натовареност на окръжните съдилища.

7.1 Средна натовареност на съдиите. Тежест на видовете дела и качество на съдебните актове по въззивните дела.

Средната натовареност на съдиите от Окръжен съд – Кърджали е посочена в предходната точка на настоящия доклад, поради което не е необходимо изложените констатации да бъдат преповтаряни. Що се отнася до тежестта на отделните видове дела – разпределени по съдии, то следва да се посочи, че от средата на 2005 год. в Окръжния съд се прилага принципа на случайния избор при разпределение на делата, при което делата се

разпределят равномерно между всички съдии, разглеждащи съответен вид дела. По отношение качеството на съдебните актове по въззивни дела, то за същото може да се правят изводи /макар и непълни/ от данните за резултатите от касационната проверка и направените изводи в тази връзка, изложени в т.б от настоящият раздел на доклада.

7. Брой, конкретизация и причини за оправдателни присъди

През 2009 год. от въззивния съд е постановена 1 бр. оправдателна присъда по въззивно наказателно общ характер дело, образувано по жалба на осъден подсъдим срещу присъда по наказателно общ характер дело на Районен съд – Кърджали. Оправдателната присъда е постановена, поради това, че липсва извършено от подсъдимия деяние, което съставлява престъпление, като същата не е протестирана и е влязла в сила.

III. ОБЩИ ИЗВОДИ НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ОКРЪЖНИЯ СЪД ЗА ПРИЛАГАНЕТО НА ЗАКОНА И ДЕЙНОСТТА НА СЪДИЛИЩАТА ПРЕЗ 2009 ГОД.

1. Общи изводи, анализ и оценка на председателя на Окръжния съд за прилагане на закона и дейността на Окръжен съд - Кърджали

1.1 Кадрова обезпеченост в Окръжният съд /незаети бройки/

В началото на 2009 год. щата на Окръжният съд е бил за 10 съдии / в т.ч. един младши съдия/ и 22 служители в съдебната администрация. Поради изтичане на втория мандат на административния ръководител Деян Събев бе обявен конкурс и след решение на ВСС по Протокол № 24/ 10.06.2009 година, Георги Милушев, който бе назначен за „административен ръководител - председател" на Окръжен съд гр.Кърджали, встъпи в изпълнение на длъжността на 22.06.2009 година. С решение по Протокол № 32/29.07.2009 година на ВСС, щата на съда беше увеличен с една щатна бройка „съдия”. Поради изтичане на мандатите като „заместник на административния ръководител - заместник-председател” Тонка Балтова и Елена Налбантова на 16.07.2009 година, напуснаха тези длъжности и с решение по Протокол № 32/29.07.2009 година на ВСС, бяха назначени на длъжността „съдия” в ОС. С решение по Протокол № 30/16.07.2009 година на ВСС за „заместник на административния ръководител - заместник-председател” на Окръжен съд-гр.Кърджали бяха назначени Деян Георгиев Събев и Веселина Атанасова Кашикова-Иванова, които встъпиха в длъжност на 03.08.2009 година. С решение по Протокол № 33/06.08.2009 година на ВСС, за младши съдия беше назначен Ангел Фебов Павлов, който встъпи в изпълнение на длъжността на

27.08.2009 година, след което започна обучение в НИП, което продължава и към настоящият момент.

Окръжен съд – Кърджали е бил обезпечен през 2009 год. със служители в съдебната администрация, в рамките на утвърденото щатно разписание. През целият отчетен период броят на служителите при Кърджалийския окръжен съд по щат е бил 22 броя. През предходния отчетен период поради ползването на платен отпуск за бременност, раждане и отглеждане на дете до 2-годишна възраст от две съдебни служителки, на временно вакантните длъжности са били назначени съдебни служители при условията на чл. 68 ал.1 т.3 от КТ – за заместване на титулярите, до завръщането им, които продължават да работят и до момента. От месец септември 2009 год. още една служителка ползва платен отпуск за раждане и отглеждане на дете до 2-годишна възраст, като на нейното място няма назначен друг служител и към края на отчетния период същата длъжност е временно вакантна. За останалите длъжности за съдебни служители щатният състав на съда е бил попълнен изцяло през цялата година. Или, в края на отчетния период щатната численост на съдебните служители в съда е 22 бр., като към 31.12.2009 год. има една незаета щатна длъжност за „съдебен секретар-протоколист”. Преобладаващата част от работещите в съда съдебни служители /с изключение на новоназначените такива/ от специализираната и общата администрация са със дългогодишен стаж в съдебната система, имат необходимите за доброто изпълнение на възложените им задачи и служебни задължения опит и квалификация за длъжностите, които заемат. Всички съдебни служители са запознати с длъжностните си характеристики и с разпоредбите на Правилника за администрацията в районните, окръжните, административните, военните и апелативните съдилища, като са осъществявали функциите си в съответствие с тях. През годината не е имало сигнали и оплаквания от граждани за прояви на бюрократизъм, некомпетентност или корупционни практики от съдебните служители при съда. В подкрепа на изложеното е и обстоятелството, че при извършената през м.ноември 2009 год. атестация на съдебните служители при съда, всички съдебни служители са получили оценки „Изключително изпълнение” и „Изпълнението е над изискванията”, по смисъла на чл. 218 от ПАРОВАС, като няма съдебни служители в съда, които са получили по-ниски оценки при атестирането.

След увеличаването на щата на съда с една бройка за „съдия в ОС”, в Окръжен съд – Кърджали промени на щата към момента на изготвяне на настоящият доклад не са необходими, с оглед обема на работа в Окръжния съд и средномесечната натовареност на съдиите, данни за които са изложени по-горе в доклада. Що се отнася до промени в щата на съдебните служители при съда, намирам, че със съществуващите щатни бройки за съдебни

служители биха могли да бъдат осъществявани в пълен обем всички функции на съда.

1.2 Сграден фонд, техническо оборудване, проблеми

Сградата, в която се помещават Окръжен и Районен съд – Кърджали е масивна, четириетажна, находяща се в гр.Кърджали, бул.”Беломорски” № 48.Същата е била “Дом за политическа просвета” на БКП, отнета в полза на държавата по Закона за имуществото на БКП, БЗНС, ОФ, ДКМС, Съюз на активните борци против фашизма и капитализма и БПС, като с Решение № 444/27.10.1992 год. на Министерския съвет на Република България е предоставена безвъзмездно за стопанисване и управление на Министерство на правосъдието за нуждите на правораздаването. Сградата, в която се помещават двете съдилища, е в сравнително добро състояние, като през 2009 год. не са извършвани основни ремонти на същата, предвид липсата на средства за това в утвърдените бюджети на Окръжния и Районния съд – Кърджали. През лятото на 2009 год. със средства от издръжката на Окръжния съд бе извършен ремонт на кабинета на председателя и на административния секретар на съда. Бяха подменени всички врати на третия етаж и офис-бюрата на служителите на IV-тия етаж на сградата, ползван от Окръжния съд.

Крайно наложителен е текущ ремонт на кабинети и канцеларии на съдебни служители, находящи се на IV-тия етаж на сградата, които не са ремонтирани от момента на влизане в сградата – 1991 година. Голям проблем е и втората съдебна зала, ползвана от Окръжния съд. Същата е представителна, със 150 места, но се нуждае от основен ремонт. Дограмата на цялата северна стена на залата е за подмяна, а самата стена се нуждае от ремонт, поради амортизация на ламперията от влага и течове. В залата няма отопление, поради факта, че парната инсталация е много стара и всички радиатори са свалени поради изключителната им амортизация, след протичането им и честите аварии, което създава проблем при използването ѝ, поради което на практика всички дела в съда се разглеждат само в една зала. Това обективно води до затрудняване на работата на съдиите, поради нуждата от непрестанен синхрон и съобразяване на насрочените и отложени дела от различни съдебни състави. При наличие на средства за капиталови разходи през 2010 год., би могла да бъде подменена цялостно отоплителната инсталация на сградата /без водогрейния котел/, с оглед цялостната амортизация на тръби, радиатори и др., които са в експлоатация и не са ремонтирани от 1966 год. и причиняват чести аварии, вкл. с наводняване на помещения, разрушаване на външна мазилка по фасадата и др., за което бяха искани, но не бяха осигурени средства, както през 2008, така и през 2009 година.

От ремонт се нуждае и входа на съдебната сграда, тъй като същия е нефункционален и след монтирането на металдетекторна рамка, се затрудни влизането и излизането на граждани, съдии и съдебни служители, а достъпа на лица в неравностойно положение е изключително затруднен. Следва и може да се обособят отделен вход и изход, като се осигури и достъп на лицата в неравностойно положение.

Към настоящият момент въпросът с осигуряването на помещения за всички съдии и служители при съда е решен частично. Осигурените две помещения за служители на Агенция по вписванията /с оглед влизането в сила от 01.01.2008 год. на Закона за търговския регистър и преминаването на воденето на търговския регистър от агенцията/, едно помещение за „Информационно обслужване” АД – клон Кърджали и три помещения за Съдебната охрана, обективно пречат за нормалното разпределение на служителите и осигуряване на помещение за адвокати.

През 2009 год. информационното осигуряване на Окръжния съд бе на добро ниво.

Към края на отчетния период Окръжен съд – Кърджали разполага с **общо** 34 бр. компютри, 3 бр. сървъри, 28 бр. принтери, 4 бр. скенери, 35 бр. UPS, 2 бр. копирни машини и 1 бр. цялостно аудио оборудване за звукозапис на съдебни заседания за съдебна зала, а именно:

- 10 бр. компютри, 1 сървър, 3 бр. скенери, 5 бр. принтери, 27 бр. UPS и 1 бр. копирна машина са дарени от ПРСС на съда през 2005 год.;
- 4 бр. компютри, 1 бр. скенер, 1 бр. принтер, 4 бр. UPS, 1 бр. цялостно аудио оборудване за звукозапис на съдебни заседания за съдебна зала са дарени от ИУСС на съда през 2007 год.;
- 2 бр. компютри доставени от МП – Агенция по вписванията през 2005 год., във връзка с договор по програма „ФАР”, идент. №: EUROPEAID / 115514/D/S/ BG - ЛОТ 8 „Доставка на 32-битови сървъри и работни станции”, 1 бр. сървър доставен от МП през 2003 год.;
- 4 бр. компютри, 6 бр. принтери и 3 бр. UPS закупени със собствени средства на съда;
- 14 бр. компютри, 1 бр. сървър и 16 бр. принтери и 1 бр. UPS от ВСС, /от които 13 бр. компютри и 16 бр. принтери са дарени от „Информационно обслужване” АД през 2009 година на ВСС, предоставени на органите на съдебната власт с договор № ПО 16-88/22.06.1999 год./.

Посочената компютърна техника е оборудвана със съответни софтуерни продукти – операционни системи /Windows XP, Windows Server 2003/, антивирусни програми /Panda Antivirus 2007/, приложен софтуер /Microsoft Office 2003/ и т.н..

Съдът има изградена локална компютърна мрежа, като е осигурен достъп до мрежата на всички работни места в съда, вкл. и в съдебните зали. Компютърната техника на съда позволява осигуряване на нормални условия за работа на всички съдии и служители, работещи с такава техника. Наличната компютърна техника позволи още и пълноценното използване през отчетния период на инсталираната през 2003 год. и въведена в експлоатация деловодна програма "АСУД", разработена от фирма "Латона девелопмънт", която програма е одобрена с решение на Висшия съдебен съвет за въвеждане във всички съдилища в страната, като в нея се въвеждат от 01.01.2004 год. постъпващите в съда дела от всички видове /без фирмените/, а към 30.06.2004 год. в програмата са въведени и всички несвършени към тази дата дела, образувани в предходни години. С други думи, към 31.12.2009 год. всички /без фирмените/ постъпили през 2009 год. дела и останалите несвършени от предходни години са въведени в деловодната програма. През м.юни 2005 год. в съда е инсталирана подобрената версия на „АСУД“, позволяваща автоматизирано разпределение на делата между съдиите в съда по принципа на случайния избор, като оттогава постъпващите в съда дела се разпределят по посочения принцип. През отчетния период се доразработи и подобри функционалността на АСУД. Деловодната система позволява генерирането на различни статистически данни – за възложените, разгледани и свършени дела от всеки съдия от съда за определен период от време, сроковете за свършване на делата, обявените за решаване дела, по които няма към определен момент изготвен съдебен акт и др., вкл. и статистическите отчети, изготвяни за МП, което улеснява в голяма степен работата на съда по изготвянето на справки, статистически сведения за ВСС и МП; допринася за значително подобряване на работата на съда при образуването, движението и отчитане на делата, респ. контрола от страна на ръководството на съда по отношение сроковете за разглеждане на делата и изготвяне на съдебните актове; както и ще улесни гражданите и адвокатите при извършване на справки по конкретни дела.

Всички съдии от съда ползват правно-информационна система "Апис 6.0.1.67.692", а главният счетоводител на съда ползува счетоводна програма "Ажур – L 5.5 professional", както и програма за работни заплати „Омекс - 2000 v.3.1.0". През отчетния период редовно се актуализира информацията в Интернет-страницата на съда - по отношение банкови сметки на Окръжния съд и Районните съдилища, броя и имената на съдиите, имената на вписаните в адвокатската колегия - Кърджали адвокати, регистрираните нотариуси, календар на делата за разглеждане за съответната седмица /който се актуализира всеки петък/, постановените съдебни актове /който се публикуват ежедневно/, както и друга полезна за гражданите и адвокатите информация.

През 2005 година бе инсталиран и софтуер на 32-битовия сървър на Районен съд – Кърджали, доставен от Министерство на Правосъдието - Агенция по вписванията, във връзка с договор по програма „ФАР”, идентификационен номер: EUROPEAID/115514/D/S/BG - ЛОТ 8 „Доставка на 32-битови сървъри и работни станции”, а именно:

- по ЛОТ 2 – Внедряване на система за управление и архивиране на документи в структурите на Министерство на правосъдието и съдилищата - Фаза I;
- по ЛОТ 3 – Единна регистърна система;
- по ЛОТ 1 – Разработване и внедряване на СУСД.

Посоченият софтуер, обаче, не функционира по предназначение към настоящият момент, тъй като е инсталиран на фаза „сървър”, като не са инсталирани клиентските приложения на софтуера.

През 2005 година в съда бе внедрена и Програмата за производството по несъстоятелност от „Сиенсис” АД – гр.София, в която през отчетния период са въведени всички незавършени дела по несъстоятелност от предходни отчетни периоди, респ. въвежда се и необходимата информация по новообразувани производства по несъстоятелност.

Трябва да се отбележи, че голяма част от наличната техника в Окръжен съд – Кърджали е морално и физически остаряла и подлежи на поетапно подмяне и брак, тъй като вече не може да изпълнява изцяло или пълноценно функциите, за които е предназначена. Това са 2 бр. сървъри, 17 бр. компютърни конфигурации, 14 бр. принтери, 27 бр. непрекъсваеми токозахранващи устройства (UPS) както и 3 бр. скенери, придобити през периода 2003 – 2005 година.

1.3 Брой издадени разрешения за използване на СРС и изготвени веществени доказателствени средства

През 2009 год. от председателя на Окръжен съд – Кърджали или оправомощен от него заместник председател са дадени 57 бр. разрешения за използване на специални разузнавателни средства, въз основа на които са били изготвени 6 бр. веществени доказателствени средства. По направени искания за предоставяне на данни по реда на 251 ЗЕС са дадени 241 бр.разрешения, от които 17 бр. поверителни .

1.4 Анализ и оценка на правораздавателната дейност на Окръжния съд

Постъпилите през отчетният период в Окръжния съд обвинителни актове, иски молби, въззивни и касационни жалби и други, са били образувани в съответен вид дела – граждански, наказателни,

административни и фирмени, и са били насрочвани едновременно с образуването им, в установените срокове.

Показатели, по които може да се съди за работата на съда са съотношението на отложените наказателни и граждански /след първото по делото заседание/ дела спрямо насрочените за разглеждане такива; сроковете за свършване разглеждането на делата; срокове за изготвяне на съдебните актове; както и от качеството на постановяваните от съдиите при съда такива.

Общото съотношение на отложените наказателни и граждански /след първото по делото заседание/ дела - I-ва и II-ра инстанция, по видове и общо, спрямо насрочените за разглеждане такива в открито съдебно заседание, процентно е, както следва:

Вид дела	Насрочени дела за разглеждане	Отложени дела	Процент на отложените спрямо насрочените
Граждански дела, вкл. адм. и търговски – I-ва инст.	159	75	47.17 %
Граждански дела – II-ра инст.	216	61	28.24 %
Граждански дела – общо	375	136	36.27 %
Наказателни дела – I-ва инст./н.о.х.д. и ч.н.д./	67	34	50.71 %
Наказателни дела – II-ра инст.,вкл.касационни пр-ва	125	37	29.60 %
Наказателни дела – общо	192	71	36.98 %

Заб. В броя на насрочените и отложени дела в Окръжен съд- Кърджали са включени първоинстанционните и второинстанционни производства, разглеждани в открито заседание, като в броя на отложените първоинстанционни граждански дела в Окръжен съд са включени и тези, отложени в първото по делото заседание /а без тях процента на отложените спрямо насрочените първоинстанционни граждански дела е 26.36 %/. В насрочените и отложени наказателни дела са включени касационните производства по ЗАНН, както и ч.н.дела по досъдебните производства, разглеждани в открито съдебно заседание.

Посочените по-горе данни показват, че през отчетният период в Окръжен съд - Кърджали е налице подобряване на съотношението между насрочените за разглеждане и отложени първоинстанционни и второинстанционни граждански дела; докато при наказателните дела I-ва и II-ра инстанция е налице неговлямо влошаване на този показател в сравнение с предходния отчетен период. Причините за отлагане на делата в съда са традиционни и предимно обективни. Така, отлагането на делата се дължи най-вече на обективните затруднения в призоваването на страните по делата, свидетели и вещи лица, както и във връчването на съдебни книжа, дължащи

се на обстоятелството, че миграционните процеси в региона са силно изразени – пътувания на множество лица във вътрешността на страната за търсене на временна работа, пътувания извън страната /предимно в Република Турция/, несвоевременното и незаконосъобразно връчване на призовки на участващите в процеса лица и връщането им в съда от кметове на населени места и по-рядко от длъжностни лица при съдилищата - връчители на призовки, съобщения и съдебни книжа. Честа причина за отлагане предимно на наказателни дела продължава да бъде неявяването на свидетели и вещи лица. Не може да се отминат и случаите, при които делата се отлагат по обективни уважителни причини – напр.внезапно заболяване на страни, техни защитници, вещи лица и свидетели, вкл. и невъзможността на упълномощени процесуални представители да участвуват в съдебното заседание, поради служебна ангажираност по дела в други съдилища и т.н. В немалко случаи причини за отлагането на второинстанционните наказателни дела са исканията за събиране на нови доказателства от страните, направени едва в първото по делото заседание пред въззивния съд. Следва да се отбележи, че с влизане в сила на новия ГПК от 01.03.2008 год., отлагането на първоинстанционните и въззивните граждански дела, разглеждани по новия ред, е значително намалено, поради задължението страните да изчерпят доказателствените си искания още при размяната на книгата в първоинстанционното производство, което всъщност и основната причина за подобряването на този показател, посочено по-горе. Разбира се, за отлагане на делата понякога съществуват и субективни причини, най-вече допускане на грешки от съдебното деловодство на съда при изготвяне на списъците за лицата за призоваване и оформяне на призовките с посочване на неточни адреси и имена на страни, свидетели и вещи лица по делата, като в тази връзка следва да се отбележи, че последните посочени причини представляват редки изключения.

От друга страна, съгласно посочено по-горе в доклада по отношение на свършване на делата в инструктивния 3-месечен срок по видове, свършването на **всички видове дела** в Окръжният съд в посочения срок, разглеждани в открито и закрито съдебно заседание /вкл. фирмените, ч.гр.дела и ч.н.дела/, I-ва и II-ра инстанция, изразено процентно спрямо всички свършени дела в съда, е 91.41 %. Видно от посочените по-горе данни в доклада е видно също, че през отчетния период в 3-месечен срок е свършило разглеждането на 88.00 % от първоинстанционните дела от всички видове /при 85 % за 2008 год./, докато при въззивните дела от всички видове в 3-месечния срок е приключило разглеждането на 93.90 % /при 88.92 % през 2008 год./.От посочените цифри се налага извода, че през отчетния период в Окръжния съд се запазват много добрите резултати в работата на съда по този показател по отношение на всички видове дела.

През 2009 год. съдебните актове на съдиите в Окръжен съд – Кърджали като цяло са били изготвяни и обявявани в законоустановените срокове. Срочно са били изготвяни и мотивите към постановените присъди. Допускано е в отделни случаи неголямо забавяне на постановяване на решения по граждански дела и изготвяне на мотиви към присъди и решения по наказателни дела, но същото е рядко изключение и предимно по дела, представляващи фактическа или правна сложност. Следва, обаче, съдиите от съда да положат необходимите усилия за отстраняване на субективните причини, водещи до забавяне изготвянето на съдебните актове, имайки предвид неголямата средномесечна натовареност на един съдия в съда. Следва да бъдат взети и необходимите мерки за свършване на по-голям брой първоинстанционни граждански и наказателни дела в инструктивния тримесечен срок – чрез своевременно проучване на делата, поставяне на изисквания на страните за своевременно представяне и посочване на всички доказателства, налагане на санкциите по ГПК и НПК и др. За качеството и ефективността на правораздавателната дейност на съда може да се съди и от резултатите от инстанционния контрол, упражняван от Апелативен съд – Пловдив, ВКС и ВАС, които резултати – за всеки съдия от Окръжния съд и общо през 2009 год., са посочени в таблица - Приложение № 2 на доклада. Така, през 2009 год. са били обжалвани по въззивен и касационен ред общо 159 бр. съдебни актове по граждански /вкл. търговски и административни/ и наказателни дела, от които са свършени и върнати от въззивната и касационната инстанция към момента на изготвяне на настоящият доклад общо 85 бр. дела, по 67 бр. от които актовете са оставени в сила / респ. потвърдени, или не е допуснато касационно обжалване/ - 78.82 %; 4 бр. съдебни актове са били изменени или частично отменени – 4.71 %, и по 14 бр. дела съдебните актове са били отменени изцяло, с постановяване на ново решение /респ. присъда/ или връщане за ново разглеждане – 16.47 %, а по останалите 74 бр. обжалвани дела няма резултат от въззивната и касационната инстанция до момента. Или, следва да се направи извода, че по посоченият показател е налице значително подобряване на работата на Окръжния съд в сравнение с 2008 год., когато посоченото съотношение е било съответно, както следва: 67.24 %, 3.45 % и 29.31 %.

С оглед изложеното, и предвид изложените по-горе данни за дейността на Окръжния съд по отношение на сроковете за разглеждане, отлагане и свършване на делата, вкл. в 3-месечен срок, и качеството на правораздаването, може да се направи извода, че работата на съда през 2009 год. като цяло е на много добро ниво.

2. Общи изводи, анализ и оценка на председателя на Окръжния съд за прилагане на закона и дейността на районните съдилища от Кърджалийския съдебен район

2.1 Кадрова обезпеченост в районните съдилища /незаети бройки/

През 2009 година щатните бройки за съдии в районните съдилища от Кърджалийския съдебен район не са били заети изцяло през целия отчетен период.

В Кърджалийският районен съд от началото на отчетния период има 8 бр. щатни съдийски длъжности - председател на съда, заместник на председателя и 6 бр. съдии. Поради изтичане на мандата на административния ръководител, след провеждане на конкурс от ВСС за длъжността, с Решение по Протокол № 31/22.07.2009 година за втори мандат бе назначен отново съдията Валентин Спасов. Със Заповед № 158/23.09.2009 година на Председателя на Окръжния съд, съдията Сунай Осман е командирован за срок от 3 месеца, считано от 01.10.2009 година, за изпълнение на длъжността „съдия в РС” - гр.Ардино, като впоследствие след Решение на ВСС по протокол № 50/04.12.2009 година, същият е назначен за административен ръководител на посочения съд и встъпи в изпълнение на длъжността си на 18.12.2009 год. На практика, през последното тримесечие на годината, вкл. и към края на отчетния период, едната щатна бройка за съдия в Кърджалийския районен съд е останала незаета.

В Момчилградския районен съд през целият отчетен период е имало 3 бр. съдийски длъжности – за председател и 2 бр. съдии. Както бе посочено по-горе в доклада, в РС – Момчилград от началото на годината е вакантна длъжността за „съдия в РС”, за която беше проведен конкурс, но поради обжалване на Решението на ВСС с резултата от конкурса, назначеният на посочената длъжност магистрат не зае длъжността, вкл. и към края на отчетния период.

През 2009 год. в Крумовградския районен съд по щат е имало 2 бр. съдийски длъжности – за председател и районен съдия, които са били заети целогодишно. Поради изтичане на мандата на административния ръководител, след провеждане на конкурс от ВСС за длъжността, с Решение по Протокол № 32/29.07.2009 година за втори мандат бе назначен отново съдията Иван Йорданов. През годината няма напуснали съдии в Крумовградския районен съд, като към края на отчетния период в същия съд са заети всички щатни съдийски длъжности – 2 бр.

В Районен съд – Ардино през 2009 год. по щат е имало 2 бр. съдийски длъжности – за председател и районен съдия. До 19.06.2009 год. цялата правораздавателна дейност на съда се е осъществявала от председателя на съда Георги Милушев, който след решение на ВСС по Протокол № 24/10.06.2009 година, с което бе назначен за административен ръководител на

Окръжен съд гр.Кърджали, напусна длъжността.Със Заповед № 98/22.06.2009 год. на Председателя на Окръжен съд - Кърджали, за срок от 3 месеца, считано от 01.07.2009 год. в Районен съд - Ардино бе командирована съдия Елена Налбантова от КОС. Със Заповед на Председателя на Окръжен съд Кърджали № 158/23.09.2009 година, считано от 01.10.2009 година в Районен съд - Ардино бе командирован съдия Сунай Осман от РС Кърджали, за срок от три месеца. След решение на ВСС по Протокол № 50/04.12.2009 год. за назначаването му като административен ръководител - председател на Районен съд -Ардино, същия встъпи в изпълнение на длъжността на 18.12.2009 год. През целият отчетен период е останала вакантна длъжността „съдия” в РС. Или, към края на отчетната 2009 год. в районните съдилища от Кърджалийския съдебен район има 3 бр. незаети щатни длъжности за „съдия в РС”.

През 2009 год. щатните длъжности за държавни съдебни изпълнители в РС – Кърджали са били 3 бр.,а в останалите районни съдилища - по 1 бр. Към 31.12.2009 год. в районните съдилища на Кърджалийския съдебен район няма незаети щатни длъжности за “държавен съдебен изпълнител”.

През 2009 год. щатните длъжности за “съдия по вписванията” в Кърджалийския районен съд са били 2 бр. а в останалите районни съдилища - по 1бр. Към 31.12.2009 год. в районните съдилища на Кърджалийския съдебен район няма незаети щатни длъжности за “държавен съдебен изпълнител”.

Във всички районни съдилища от Кърджалийския съдебен район щатните длъжности за съдебни служители от общата и специализирана администрация в по-голямата си част са били заети целогодишно. За оваканти по различни причини длъжности председателите на районни съдилища своевременно са обявявали и провеждали конкурси за заемането им по реда на КТ. Съдебните служители в районните съдилища притежават необходимите опит и професионална квалификация за точно и ефективно изпълнение на служебните си задължения. В годишните си доклади председателите на районни съдилища сочат, че през отчетния период не са констатирани съществени слабости или пропуски в работата на отделните служби при съдилищата, нито пък оплаквания и сигнали на граждани за проявени бюрократизъм, слабости при изпълнение на служебните им задължения или корупционни практики от съдебните служители. В годишният отчетен доклад на РС - Кърджали се правят констатации за недостатъчния брой на служителите и се излагат съображения относно необходимостта от увеличение на щата на РС – Кърджали с щатни длъжности за „шофьор-домакин” и „чистач-призовкар. Председателят на РС – Ардино е посочил необходимостта от разкриването на длъжност за „съдебен архивар” в същия съд. През отчетния период всички съдилища в окръга вече имат по 1 щатна бройка за длъжността „системен администратор”, на която са

назначени лица, с което са преодолени обективните трудности, свързани с инсталирането и поддържането на множество хардуерни и софтуерни продукти, без които дейността на съдилищата би била значително затруднена.

2.2 Сграден фонд и техническо оборудване на районите съдилища, проблеми

По отношение сградния фонд на районните съдилища, следва да се отбележи, че РС – Кърджали се помещава в сградата, в която се помещава и Окръжен съд – Кърджали /виж т.1.2 от раздел III на настоящия доклад/; РС – Крумовград се помещава в собствена сграда; РС – Ардино се помещава на втория и третия етаж в сграда, публична държавна собственост, предоставени безвъзмездно за управление на Министерството на правосъдието за нуждите на РС – Ардино и РП – Ардино, които засега задоволяват нуждите им. РС – Момчилград се помещава в закупената през 2004 год. от Министерство на правосъдието сграда за нуждите на РС – Момчилград и РП – Момчилград, която понастоящем напълно задоволява нуждите на съда. В годишните си отчетни доклади председателите на районните съдилища сочат извършени текущи ремонти, необходими за поддържането и нормалното функциониране на сградите, предоставени им за ползване, както и сочат необходимостта от осигуряване на средства за наложителни основни и текущи ремонти – на покрива и фасадата на сградата, ползвана от РС – Ардино, както и подмяна на ел.инсталацията на същия съд; изграждане на гаражна клетка за служебен автомобил в РС – Крумовград, ремонти на кабинети, канцеларии и съдебни зали, и др.

Районните съдилища в съдебния окръг са сравнително добре оборудвани с компютри и друга техника – копирни машини, факс апарати и др., като във всички районни съдилища има изградени локални компютърни мрежи. Във всички съдилища са компютъризирани “Бюро съдимост” и службите по вписванията, а в РС – Кърджали и РС – Крумовград – и съдебно-изпълнителна служба. В РС – Кърджали и РС – Ардино е внедрена и функционира доставена от МП локална АИС „Бюро съдимост” /ЛОТ 4/ по програма ФАР. На всички районни съдилища са доставени от Министерство на правосъдието сървъри и комуникационни шкафове, които функционират към настоящият момент. Всички съдии в районните съдилища ползват компютри. Във всички районни съдилища от съдебния район делата се разпределят на принципа на случайния избор, с изключение на РС – Ардино /поради изложените по-горе в доклада причини – заета е само щатната длъжност за „председател на РС”, а другата съдийска длъжност е вакантна/. В годишните отчетни доклади на РС – Крумовград и РС – Ардино се отбелязва необходимостта от замяната на част от наличното техническо оборудване с ново такова – сървъри, рутери, компютри, принтери и др., с оглед

изграждането изцяло на локалните компютърни мрежи и нормализиране на работата с инсталираните по ЛОТ-овете по програма ФАР софтуерни продукти.. В изпълнение на решение на ВСС, всички районни съдилища през отчетния период имат интернет страници, на които публикуват постановяваните съдебни актове.

2.3 Анализ и оценка на правораздавателната дейност на районните съдилища от Кърджалийския съдебен район

Постъпилите през отчетният период в районните съдилища обвинителни актове, искиви молби, тъжби и други, са били образувани в съответен вид дела – граждански и наказателни, и са били насрочвани в преобладаващата си част едновременно с образуването им в установените срокове. Подробни данни за постъплението на делата в отделните районни съдилища и общо за съдебния район, както и за свършване на делата, срокове за свършването им и др., се съдържат в раздел I-ви на настоящият доклад.

Данните, съдържащи се в годишните отчетни доклади на районните съдилища от съдебния район, сочат на много добро ниво на осъществяване на дейността им. Така, срочността на разглеждане и свършване на делата е много добра – средно съдилищата от окръга са свършили в 3-месечен срок 91.52 % от общо свършените през 2009 год. наказателни дела от всички видове /а само за н.о.х. и н.ч.х.дела – 88.21 %/; както и 86.00 % от свършените граждански дела от всички видове, или значително над средния процент за страната, като отделни съдилища показват дори по-висок процент от средния такъв за съдебния район /напр. по н.о.х. и н.ч.х.дела: РС- Крумовград – 92.06 %; а по граждански дела: РС – Кърджали – 87.13 %/. Всъщност, по посоченият показател, районните съдилища от Кърджалийския съдебен район се нареждат на едно от първите места измежду районните съдилища в страната, както по отношение срочността на свършване на н.о.х. и н.ч.х.дела, така и по отношение на същия показател - за гражданските дела. Същевременно, свършени са средно 88.42 % от всички видове дела общо за районните съдилища от съдебния район в тримесечен срок от образуването им, което е отличен показател. Подобен през отчетния период е показателят на районните съдилища от съдебния окръг по отношение на процента на отложените към насрочените граждански дела, разглеждани в открито съдебно заседание: средно 43.34 % /а съотношението на отложените към насрочените дела, без I-во и помирително заседание е 27.26 % /респ. 47.66 % и 37.64 % за 2008 год./; а така също този показател бележи подобрене и по отношение на н.о.х.дела и н.ч.х.дела: средно 32.73 % отложени към насрочените такива през 2009 год., при 37.80 % за 2008 год. Въпреки това, съотношението на отложени към насрочени дела за разглеждане в открито съдебно заседание все още остава високо, с оглед на което следва

председателите на съдилищата да предприемат необходимите мерки за намаляване отлагането на делата. Съдиите от районните съдилища, макар и някои от тях да са с неголям съдийски стаж и опит, са показали добри професионални качества, като същите са изготвяли съдебните актове в законоустановените срокове. Констатирано е известно забавяне на изготвяне на съдебните актове по отделни дела от отделни съдии, но същото е непродължително и в повечето случаи е по дела, представляващи фактическа или правна сложност. По отношение качеството на правораздавателната дейност на съдиите от районите съдилища, което се установява от резултатите от инстанционния контрол, упражняван от Окръжен съд – Кърджали, е налице подобряване по отношение оставянето в сила /потвърждаването/ на съдебните актове на районните съдилища по наказателните дела /н.о.х.дела и н.ч.х.дела/, но е влошен показателя по отношение на броя на съдебните актове, които са отменени и е постановена нова присъда или делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на съда и на прокурора; като същевременно е налице подобряване на този показател и по отношение на оставянето в сила /потвърждаването/ на съдебните актове по гражданските дела. Така, от разгледаните и свършените по реда на въззивното производство от Окръжния съд второинстанционни граждански дела /без частните граждански дела/, в сила са били оставени съдебните актове /или въззивното производство е било прекратено/ по 65.56 % от делата, изменени или отменени отчасти – 18.88 % и отменени изцяло с постановяване на ново решение или обезсилени – 15.56 %; докато за 2008 год. тези проценти са, съответно: 57.63 %, 15.82 % и 26.55 %. По отношение на наказателните от общ и частен характер дела, разгледани в открито съдебно заседание /без частните жалби и досъдебните производства/ показателите са следните: потвърдени присъди – 59.15 %, изменени присъди – 25.35 % и с отмяна изцяло на присъдата и постановяване на нова такава или връщане за ново разглеждане – 15.49 %; а за 2008 год. тези проценти са, съответно: 51.85 %, 37.96 % и 10.19 %. При тези данни, и при сравнително добрите показатели относно бързината на правораздаването и отлагането на делата, следва през настоящата година съдиите от районните съдилища да положат още по-големи усилия за подобряване качеството на постановяваните съдебни актове, особено по наказателните дела, в резултат както на придобиването на по-голям опит и повишаване на квалификацията, така и на внимателно проучване на причините за отмяна или изменение на съдебните актове, с оглед недопускане на същите грешки за в бъдеще.

През отчетния период не са констатирани съществени пропуски и слабости в организацията на работата на районните съдилища като цяло. При осъществяването на инстанционния контрол в отделни случаи са констатирани продължаващите и неотстранени /макар и в по-малка степен/ слабости при разглеждане на граждански и наказателни дела, които са били

отбелязвани и през предходни отчетни периоди: несвоевременно връчване на призовки, обявления или други съдебни книжа на страни по делата; приемане и даване ход на жалби, неотговарящи на изискванията на ГПК и НПК – без внесени дължими държавни такси, без указване порочността на атакуваното решение, без да са посочени неизяснените обстоятелства и доказателствата, които страните искат да бъдат събрани от въззивната инстанция; неизготвяне на пълни и обосновани мотиви по граждански и наказателни дела, което по същество се приравнява на липса на мотиви; непроизнасяне по предявени иски, дължащо се на незадълбочено проучване на делото и невнимание. За всички констатирани такива пропуски и слабости е обръщано внимание на съответните председатели на районни съдилища и районни съдии.

Що се отнася до дейността по съдебното изпълнение, то от отчетните доклади на районните съдилища се установява, че през отчетния период общото постъпление на изпълнителни дела се е запазило, след значителното намаление в резултат на появата на частни съдебни изпълнители. Или, през 2009 год. във всички районни съдилища са постъпили общо 367 бр. изпълнителни дела, при 351 бр. постъпили такива през 2008 год. Същевременно, запазва се и общия брой на свършените изпълнителни дела в съдилищата през отчетния период - свършени общо 672 бр. изпълнителни дела, при 707 бр. свършени такива през 2008 год. Във всички районни съдилища от съдебния район е налице значително превишение на свършените над постъпилите и новообразувани изпълнителни дела - 672 бр. свършени, при 367 бр. постъпили дела, но въпреки посоченото по-горе значително превишение на свършените над постъпилите изпълнителни дела, събраните през отчетния период суми са значително намалели, спрямо предходния период: през 2009 год. са събрани 612 658 лв., спрямо 1 245 068 лв за 2008год. Значително намалена е и подлежащата на събиране сума по постъпили изпълнителни дела през отчетния период, в сравнение с тази през 2008 год. – 806 829 лв., при 2 744 182 лв. за 2008 год. Това е довело и до намаление на останалата за събиране общо сума в края на отчетния период по несвършените изпълнителни дела в районните съдилища, като същата възлиза на 8 842 179, при 9 300 665 лв. в края на 2008 год. В тази връзка е необходимо да бъде засилен контрола върху дейността по съдебното изпълнение от председателите на районните съдилища, както и от ръководството на Окръжния съд, вкл. и чрез извършване на редовни проверки и ревизии на съдебно-изпълнителните служби; както и е необходимо самите държавни съдебни изпълнители да положат по-големи усилия за повишаване събираемостта на сумите по изпълнителни дела. Сравнителните данни за общото постъпление и свършване на изпълнителните дела в Кърджалийския съдебен район, вкл. и останалите несвършени изпълнителни дела, ведно с постъпилите за събиране, събрани и останали за събиране суми в края на

съответния отчетен период, за 2009 год. и за две години назад, могат да се проследят в таблицата:

Районни съдилища – Изпълнителни дела

Година	Брой постъпили дела	Сума за събиране	Свършени дела	Събрана сума	Останали несвършени дела	Останала сума за събиране
2007	738	4 241 747	842	1 307 030	2 774	8 967 105
2008	351	2 744 182	707	1 245 068	2 439	9 300 665
2009	367	806 829	672	612 658	2 024	8 842 179

Дейността по вписванията през отчетния период в районните съдилища бележи намаление през 2009 год. в сравнение в предходния отчетен период, дължащо се най-вече на намаление на постъплението, образуването и свършването на нотариални дела в РС – Крумовград – от 947 бр. за 2008 год., на 315 бр. за 2009 год. Следва да се отбележи и обстоятелството, че само в районите на РС – Кърджали и РС – Момчилград през цялата година е имало действащи частни нотариуси, при което не само дейността по вписванията, но и нотариалната дейност в РС – Крумовград и РС – Ардино е била осъществявана от съдиите по вписванията в посочените съдилища.

3. Предприети мерки от председателя на Окръжния съд и административните ръководители на районните съдилища в Кърджалийския съдебен район за подобряване на дейността на съдилищата. Повишаване на квалификацията на магистратите и съдебните служители в съдилищата.

През 2009 год. със заповеди на председателя на Окръжния съд е била регулирана работата на съда във връзка с правораздавателната, финансово-счетоводната и друга административна дейност на съда. Ежемесечно са изготвяни справки за срокове на изготвяне на съдебните актове по свършени дела, като са вземани своевременни мерки при констатирана забава в същото. Изцяло се прилага въведената през 2007 год. Система за финансово управление и контрол в съда, като през отчетния период са изготвени и утвърдени от председателя на съда редица вътрешни правила и политики – напр. ”Правила за случайно разпределение на делата в Окръжен съд - гр.Кърджали”, „Вътрешни правила за достъп до обществена информация”, „Вътрешни правила за дейността на архива” и др., които несъмнено водят до подобряване на дейността на съда. Всички съдилища от съдебния район имат интернет страници, на които се публикуват постановяваните съдебни актове, както и друга полезна за гражданите информация, което води до по-голяма

прозрачност при осъществяване на дейността на съдилищата. През второто полугодие на годината от Инспектората при ВСС бяха извършени планови проверки на всички съдилища в съдебния район по граждански дела. Като цяло, резултата от проверките е положителен, като не са констатирани съществени нарушения и слабости в работата на съдилищата от съдебния район по граждански дела. За всеки съд поотделно са дадени препоръки, които своевременно са били разгледани от съответния съд, като са взети необходимите мерки за тяхното изпълнение. На проведено Общо събрание на всички съдии в окръга, докладите и препоръките бяха разгледани и обсъдени в Обобщен доклад, изготвен от зам.председателя на Окръжния съд - г-жа Веселина Кашикова-Иванова.

През 2009 год. не е било констатирано драстично забавяне на изготвяне на съдебни актове – за повече от три месеца, от съдии от съдебния район, като ежесечно от председателите на съдилищата е упражняван контрол по отношение спазване сроковете на изготвяне на съдебните актове по свършените дела, чрез изготвяне на справки за всеки един съдия. Своевременно са били свеждани до знанието на председателите на районни съдилища решенията на ВСС и окръжни писма на МП, отнасящи се до финансови, организационни и др. въпроси, свързани с прилагането на закона и дейността на съдилищата. Осигурявана е възможност за участие на всички съдии от Окръжния и районните съдилища в различните мероприятия за обучение и повишаване квалификацията на съдиите – семинари и конференции, организирани от Националния институт на правосъдието, вкл. и в местни обучения, организирани от Окръжния съд и финансирани от НИП. Съдии от Окръжния съд и районните съдилища в съдебния район са посещавали конференции, семинари и обучения по различни теми. Съдебни служители от Окръжния съд и районните съдилища са участвали в обучения и семинари, свързани с обучение по информационни технологии, за защита на класифицирана информация, работа по граждански и наказателни дела и др. През 2009 год. в Окръжния съд беше проведено и едно местно обучение за всички съдии от съдебния район, по темата: „Обучение по новия ГПК”.

В крайна сметка, имайки предвид изложеното и съобразявайки данните за дейността на районните съдилища, така както са изложени в годишните им отчетни доклади и в настоящия доклад, както и критериите за обективна оценка на работата им и резултатите от извършените комплекси планови проверки от Инспектората към ВСС за работата на съдилищата по гражданските дела, следва да се направи извода, че като цяло дейността на районните съдилища през отчетния период е била на много добро ниво. Тази оценка се отнася за всеки един районен съд в съдебния район, имайки предвид данните за средномесечна натовареност на съдиите, продължителността на разглеждане на делата, отлагане, свършване и сроковете за свършването им, сроковете за изготвяне на съдебните актове и

качеството на правораздавателната дейност. Следва председателите на районните съдилища да вземат необходимите мерки за отстраняване на констатираните и допускани пропуски и слабости, както и за изпълнение препоръките дадени при проверките от Инспектората, както от съдиите при съответния съд, така и от служителите от съдебната администрация в съдилищата, и недопускането на такива слабости за в бъдеще, и най-вече по отношение подобряване на работата на съдилищата, свързано с движението на делата и качеството на правораздаването.

ПРИЛОЖЕНИЯ: 1. Приложение № 1 - “Отчет за работата на Окръжен съд – Кърджали през 2009 год.”; 2. Приложение № 2 – таблица за резултатите от работата на всеки съдия от Окръжния съд през 2009 год.; 3. Приложение № 3 – “Отчет за работата на Районен съд – Обобщен за всички РС от Кърджалийския съдебен район през 2009 год.”, ведно с приложените към него отчети за работата на РС – Кърджали, РС – Момчилград, РС – Крумовград и РС – Ардино през 2009 год.

гр. Кърджали
25.02.2010 год.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОКРЪЖЕН СЪД -
КЪРДЖАЛИ :**

/Г.МИЛУШЕВ/